

סקר צעירים

תוכן עניינים

ממצאים עיקריים, מתודולוגיה ופרטי המדגם

פרק א: האתגרים והנושאים החשובים לצעירים

פרק ב: צבא, מילואים והשפעות המלחמה

פרק ג: תעסוקה וקריירה

תובנות והמלצות

ממצאים עיקריים

צבא, מילואים והשפעותיהם

54% מהיהודים התגייסו לצה"ל ו-17% לשירות לאומי. הכנה מנטלית היא ההכנה הנחוצה ביותר לקראת הגיוס גם עבור גברים אך בעיקר לנשים. 27% מהצעירים או בני זוגם שירתו במילואים לפחות 60 יום מאז אוקטובר 2023. רובם חוו פגיעה כלשהי – בעיקר במצב הרגשי, בעבודה או תעסוקה, ובמצב הכלכלי. הצורך בסיוע כלכלי הוא הבולט ביותר, ותמיכה נפשית במקום השני.

מוכנות לעתיד ורכישת מיומנויות

40% מרגישים מוכנים לעתיד, לעומת 17% אשר לא מוכנים, עם חשש גבוה יותר במגזר הערבי. 17% ציינו כי יתקשו לרכוש מיומנויות רכות שיסייעו להם להשתלב בתחום העבודה, 23% יתקשו ברכישת מיומנויות טכנולוגיות, עם שיעור גבוה יותר של קושי במגזר הערבי בשני תחומים אלו. הכשרה תוך כדי עבודה היא הדרך המועדפת לרכישת מיומנויות בקרב כלל הקבוצות.

היערכות ובניית קריירה

הנושאים המסייעים ביותר להתפתחות מקצועית בקרב צעירים הם סבסוד קורסים וזמן להשקעה בלימודים. אין העדפה ברורה לדרך מיטבית לבניית קריירה – 40% ציינו שכל מקרה לגופו, בין לימודים להכשרה מקצועית. רק 14% בטוחים בעתיד התעסוקתי שלהם, 42% אופטימיים עם חששות, ו-14% מודאגים או לחוצים, עם שיעור מודאגים גבוה משמעותית בקרב ערבים.

היערכות לעתיד והנושאים המעסיקים את הצעירים

קיים שיעור גבוה של צעירים שמעריכים כי יעברו למגורים בחו"ל: כרבע ציינו שיעברו למגורים זמניים, ו-12% ציינו כי יעברו לחו"ל באופן קבוע, עם שיעור גבוה משמעותית בקרב ערבים. תעסוקה היא אחד הנושאים המעסיקים ביותר את הצעירים בישראל ובמיוחד במגזר הערבי, ובגילים המבוגרים יותר. זוגיות ועצמאות כלכלית עלו גם הם כנושאים משמעותיים.

שינויים בתחומי החיים

התחום בו הכי הרבה צעירים עברו שינוי הוא תחום התעסוקה, ולאחריו השכלה וזוגיות. בהשוואה בין המגזרים: ערבים עברו שינוי בשיעור גבוה בהשכלה ויהודים במצבם הרגשי או בצבא. עבור מחצית מהצעירים במעגל העבודה חלו שינויים תעסוקתיים בעקבות המלחמה. 43% מהלומדים חוו שינויים בלימודים, כשליש מהם שינו מוסד או תחום לימודים.

היכרות ומיצוי זכויות

רק 12% מהצעירים מדווחים על היכרות מלאה עם זכויותיהם ומיצוי שלהן. למעלה ממחצית ציינו כי הם ממצים את זכויותיהם רק בחלק מתחומי החיים, או שלרוב אינם מממשים אותן.

הרגשה לגבי אחדות ישראל

45% אופטימיים לגבי עתיד אחדות ישראל, 21% ניטרליים, 26% פסימיים. ערבים נוטים להיות יותר מודאגים בהיבט זה בהשוואה ליהודים.

מתודולוגיה ופרטי המחקר

הערות

טעות הדגימה המרבית
עבור כלל המדגם, ברמת
מובהקות של 95%:
 $\pm 4.29\%$
הפילוחים המוצגים
בדו"ח נועדו להציג את
ההבדלים המשמעותיים
בין הקבוצות.

עבודת השדה

איסוף הנתונים בוצע
באמצעות פאנל
אינטרנטי בין
התאריכים:
30.3.25 – 12.5.25

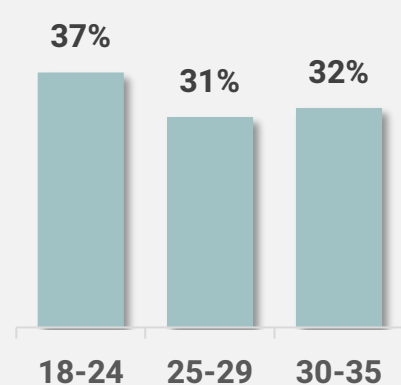
מדגם

מדגם ארצי מייצג
הכולל 521 צעירים
תושבי ישראל,
יהודים, ערבים
ואחרים, בגילאי
18-35.

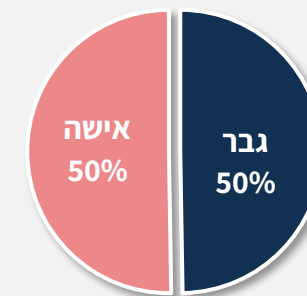
מטרה

בחינת האתגרים,
והתפיסות של צעירים
וצעירות בישראל
בשלב המעבר לחיים
הבוגרים, על רקע
מלחמת "חרבות ברזל".

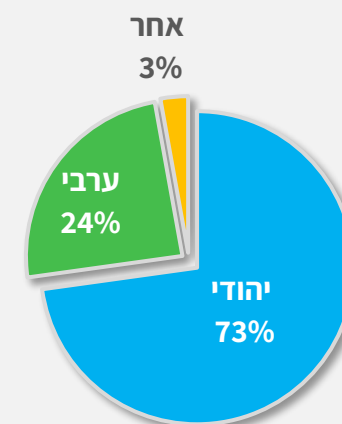
מאפייני המדגם המייצג

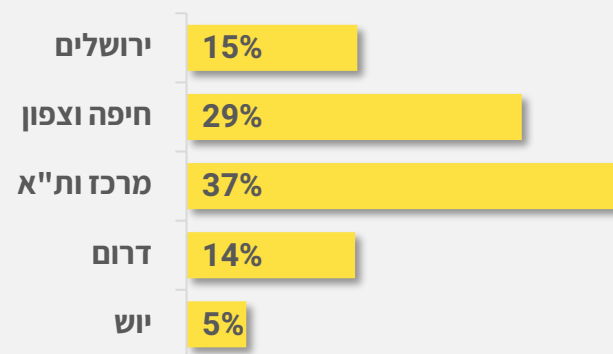
מגדר

מגזר

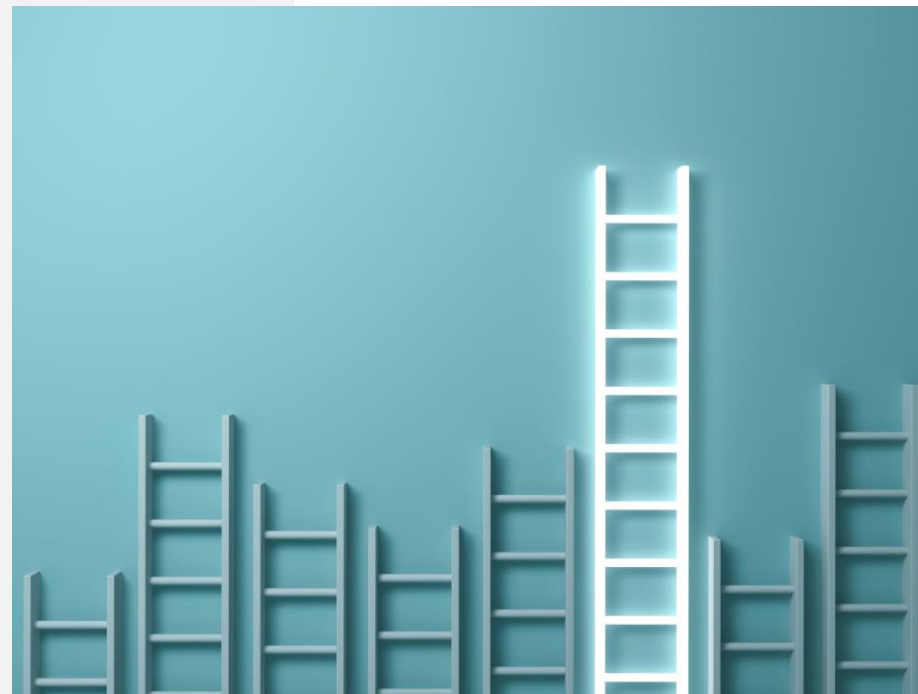
מחוז מגורים

* בוצע שקלול לפי מגדר, גיל ואזור מגורים במגזר הערבי בלבד

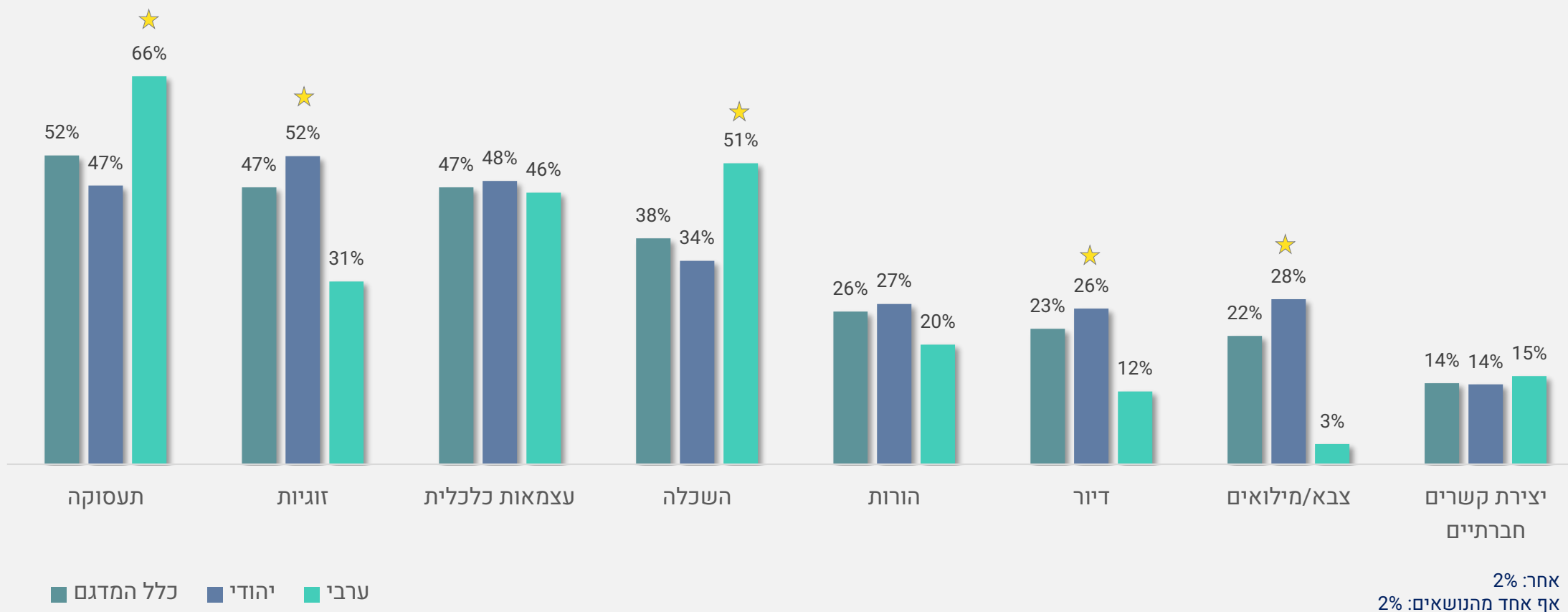
פרק א

האתגרים והנושאים החשובים לצעירים

הנושאים המעסיקים את הצעירים

תעסוקה, זוגיות ועצמאות כלכלית הם הנושאים שמעסיקים הכי הרבה צעירים בישראל. בקרב ערבים, נושא התעסוקה בולט במיוחד ואחריו ההשכלה, נושא שצוין פחות בקרב יהודים.

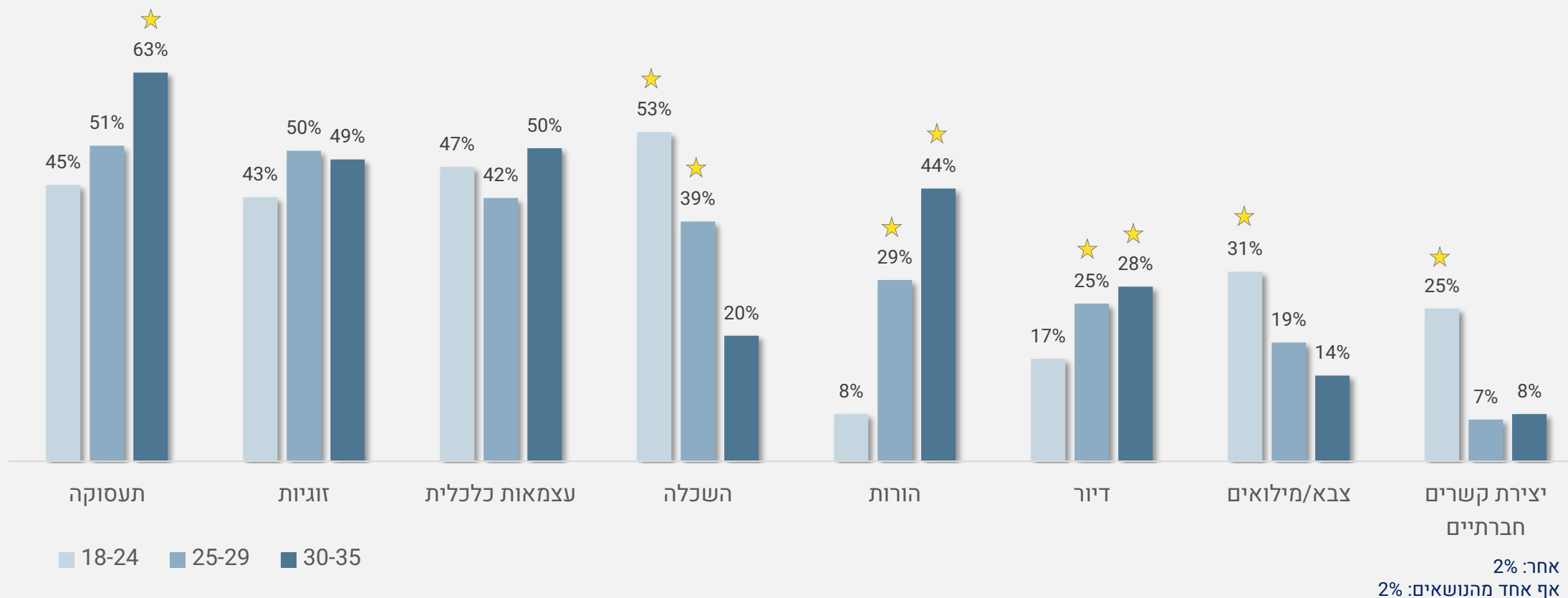

הבדל מובהק בין יהודים לערבים

מבין הנושאים הבאים, אנא בחר 3 נושאים שמעסיקים אותך ביותר בתקופה זו

הנושאים המעסיקים את הצעירים | לפי גיל

למרות שהוא נושא חשוב בכל הגילים, נושא התעסוקה עולה בשיעורים גבוהים יותר בגילים המבוגרים. זוגיות ועצמאות כלכלית מופיעים בשיעורים דומים בכל קבוצות הגיל. ככל שהגיל עולה – עלייה בשיעורי העיסוק בהורות וירידה בעיסוק בהשכלה.

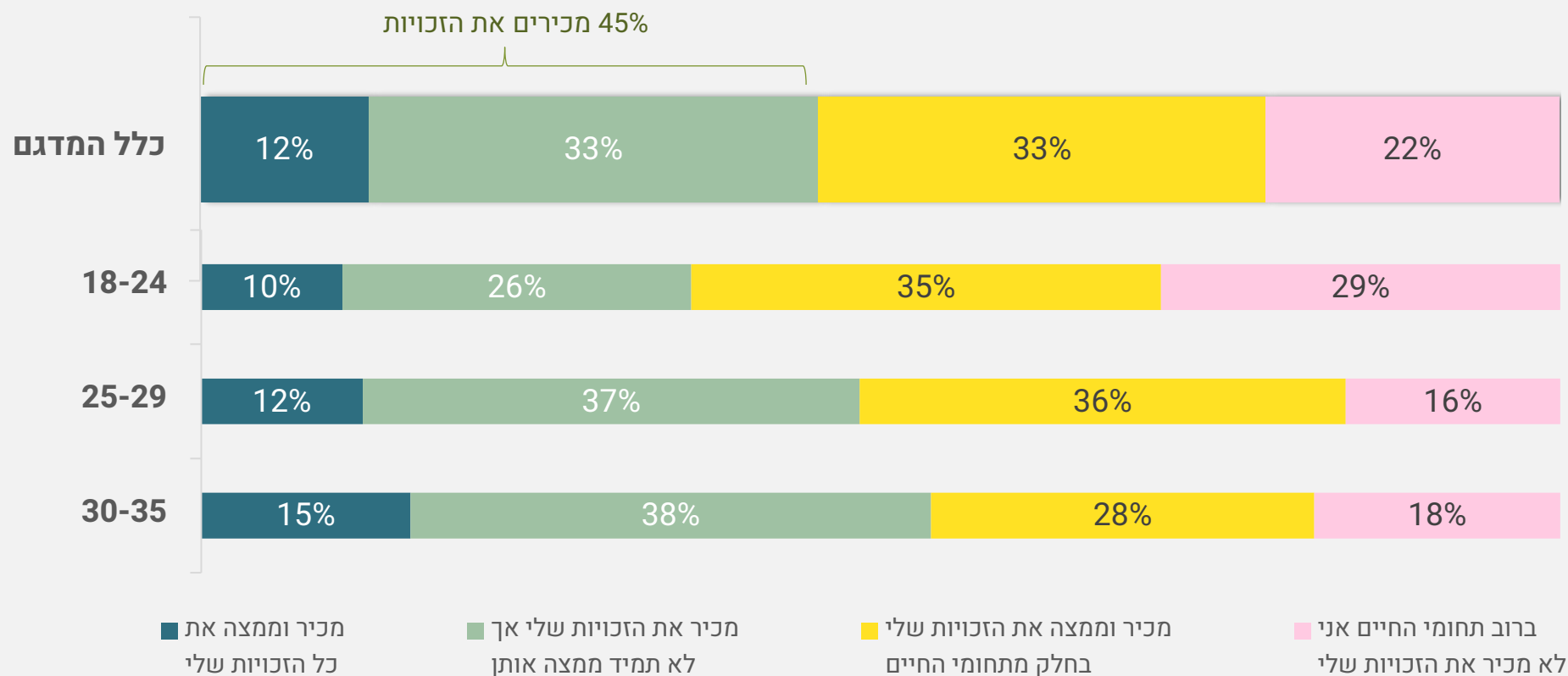

הבדל מובהק בין קבוצות הגיל ★

מבין הנושאים הבאים, אנא בחר 3 נושאים שמעסיקים אותך ביותר בתקופה זו

היכרות ומיצוי זכויות

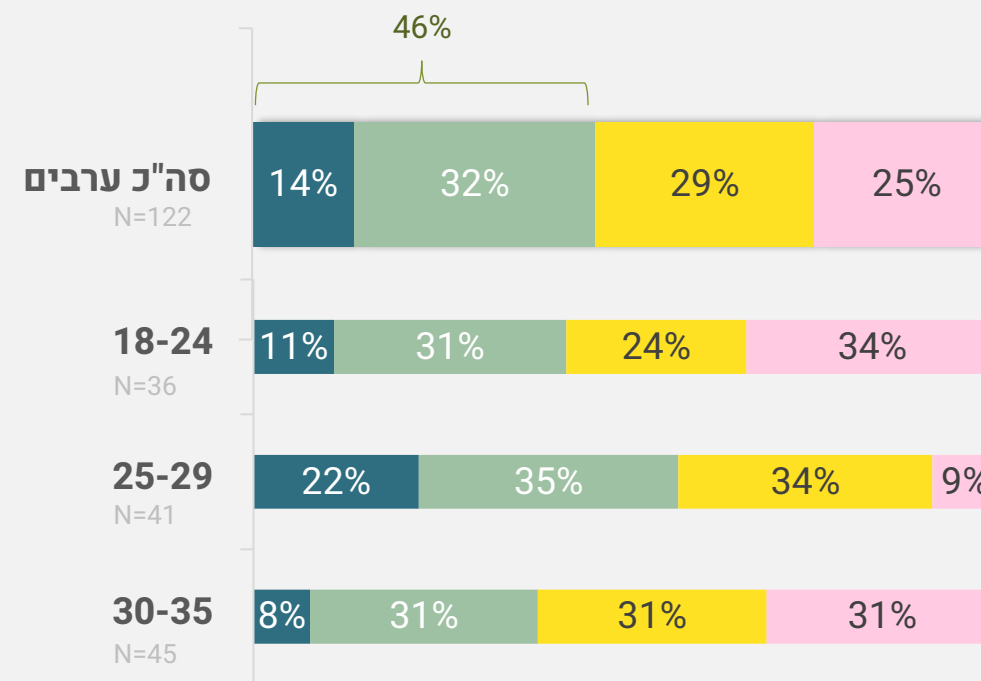
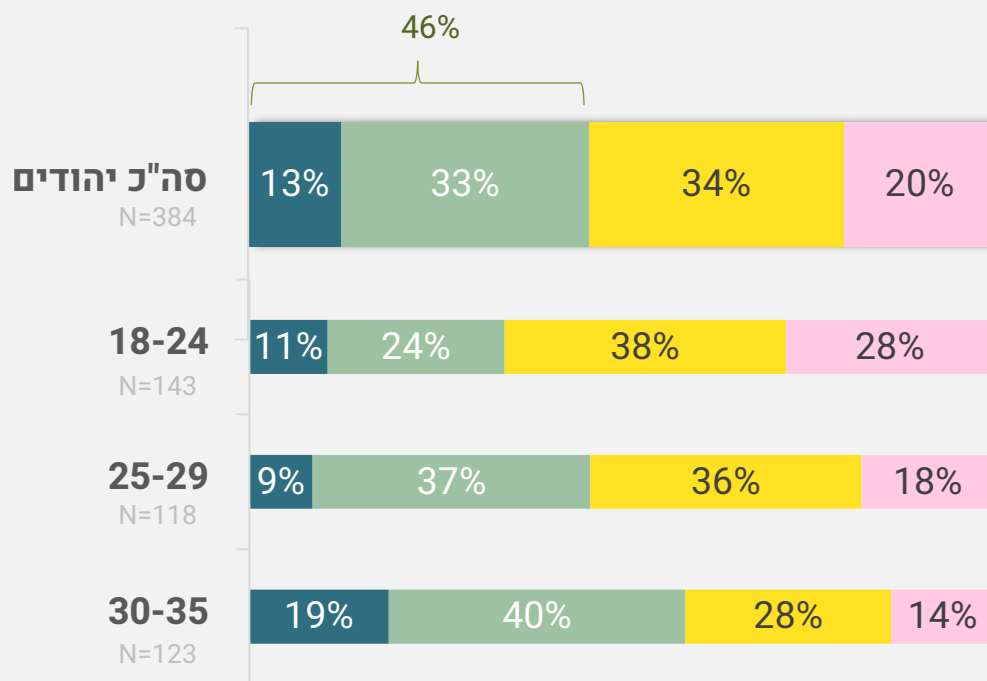
45% מכירים את זכויותיהם: 12% ממצים אותן במלואן ו-33% ממצים חלקית. 22% אינם מכירים וממשים את רוב זכויותיהם. נראה כי בשכבות הגיל הבוגרות ההיכרות גבוהה יותר, ככל הנראה עם ההשתלבות בשוק התעסוקה.

עד כמה אתה מכיר וממשה את הזכויות שלך בשלבים השונים של החיים (בריאות, דיני עבודה, מילואים, ביטוח לאומי, מלגות לימודים וכד')?

היכרות ומיצוי זכויות | ע"פ מגזר וגיל

ההיכרות עם הזכויות הולכת וגדלה עם הגיל במגזר היהודי. במגזר הערבי, אין עקביות, אולם יש לקחת את הממצאים בעירבון מוגבל.

■ מכיר וממזה את כל הזכויות שלי

■ מכיר את הזכויות שלי אך לא תמיד ממזה אותן

■ מכיר וממזה את הזכויות שלי בחלק מתחומי החיים

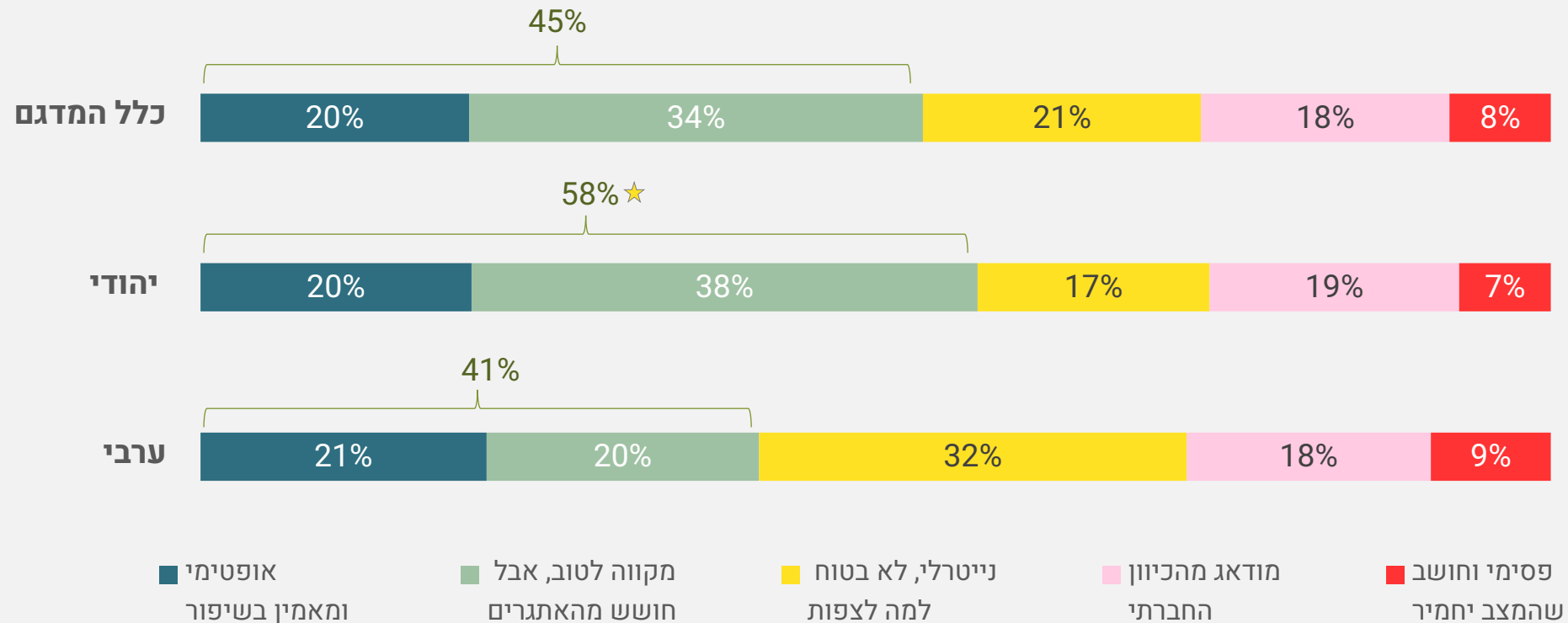
■ ברוב תחומי החיים אני לא מכיר את הזכויות שלי

*יש להתייחס בזהירות לפילוח הגילאי במגזר הערבי, בשל גדלי תאים קטנים המובילים לטעות דגימה גבוהה.

עד כמה אתה מכיר וממזה את הזכויות שלך בשלבים השונים של החיים (בריאות, דיני עבודה, מילואים, ביטוח לאומי, מלגות לימודים וכד')?

הרגשה לגבי אחדות החברה הישראלית

45% אופטימיים ומקווים לטוב לגבי עתיד אחדות החברה הישראלית, 21% ניטרליים ו- 26% מודאגים ופסימיים. מידת האופטימיות בנושא נמוכה יותר בקרב הצעירים הערבים.

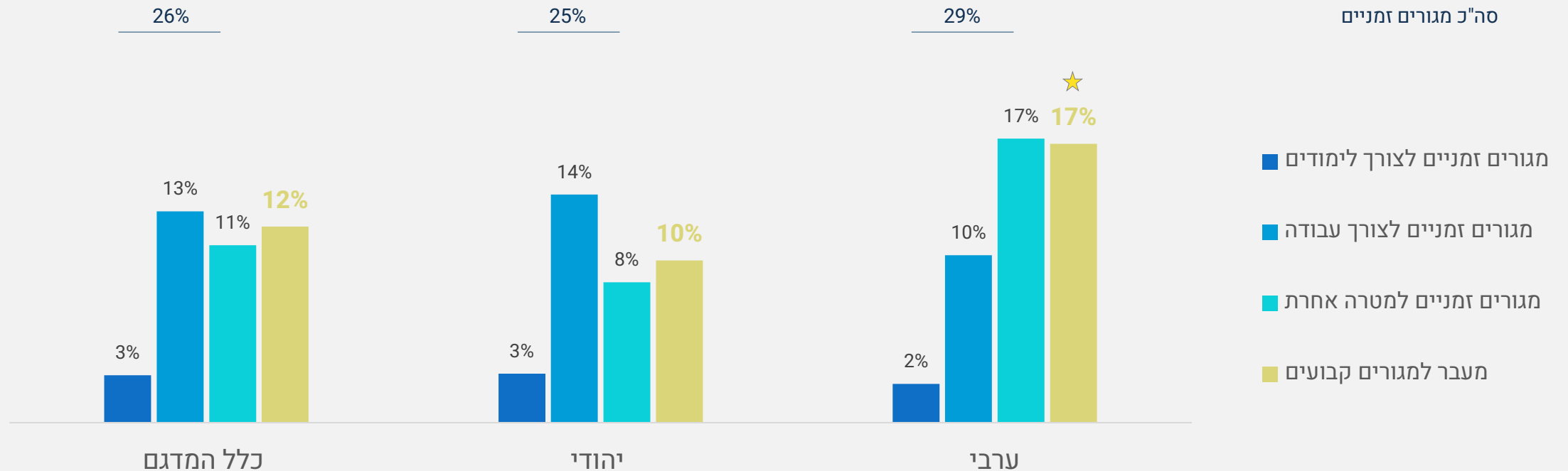

הבדל מובהק בין יהודים לערבים ★

כיצד אתה מרגיש לגבי עתיד אחדות החברה הישראלית?

מגורים בחו"ל

37% 'רואים את עצמם' גרים בחו"ל בשנים הקרובות: 26% לצורך מגורים זמניים, ו-12% למגורי קבע. ערבים ציינו בשיעור גבוה יותר מגורי קבע בחו"ל בשנים הקרובות בהשוואה ליהודים.

הבדל מובהק בין
יהודים לערבים ★

האם אתה רואה את עצמך גר בשנים הקרובות בחו"ל?

פרק ב

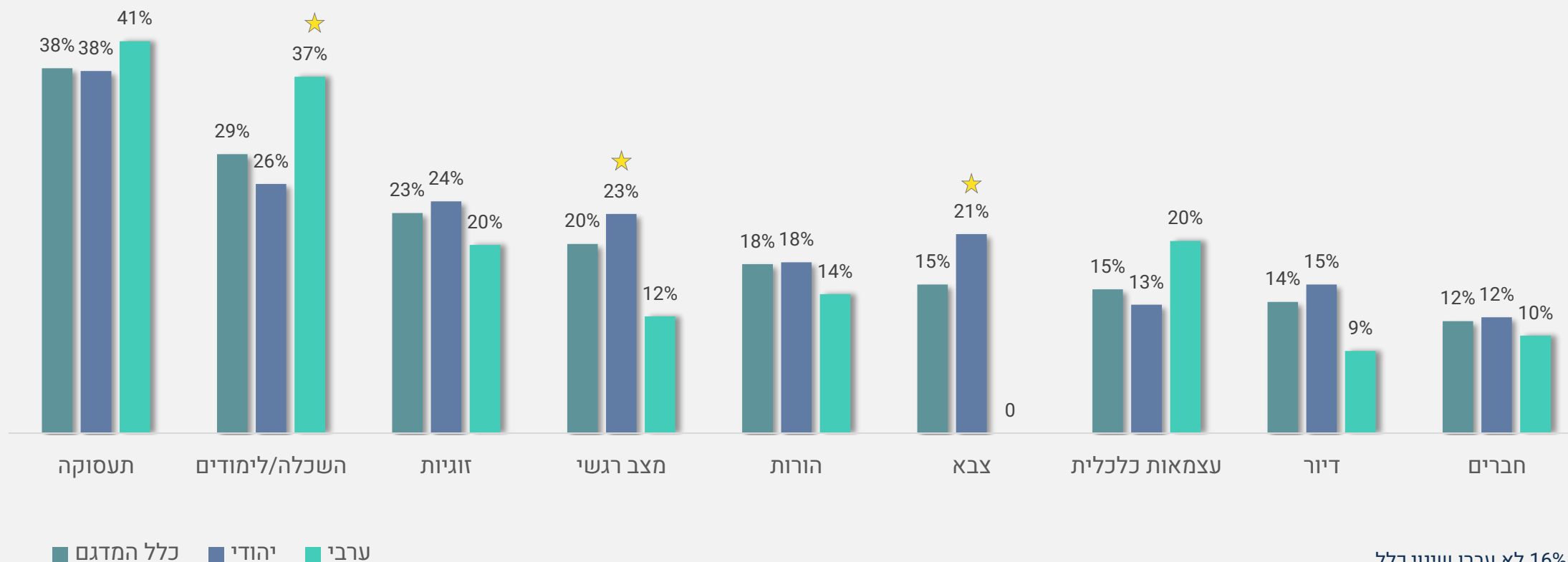
צבא, מילואים והשפעות המלחמה

שינויים בתחומי החיים

התחום בו הכי הרבה צעירים עברו שינוי הוא תחום התעסוקה, ולאחריו השכלה וזוגיות. בהשוואה בין המגזרים: ערבים עברו שינוי בשיעור גבוה בהשכלה ויהודים במצבם הרגשי או בצבא.

מספר שינויים:

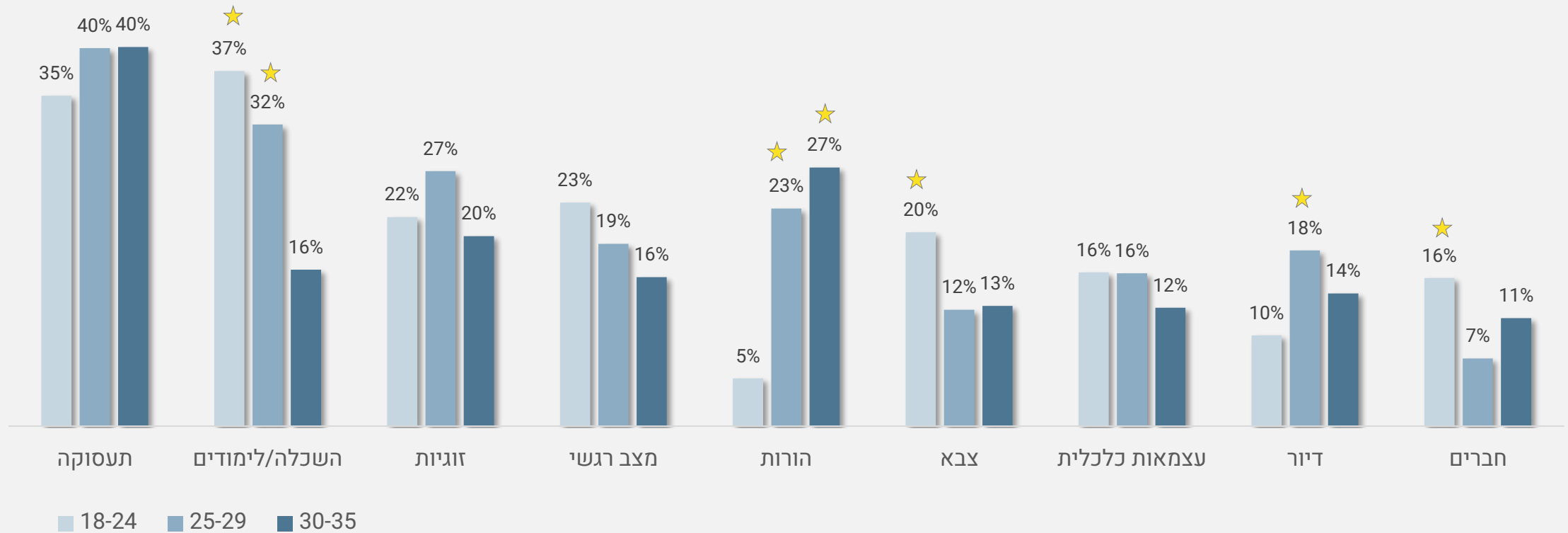

★ הבדל מובהק בין ערבים ליהודים

האם עברת שינוי באחד או יותר מתחומי החיים הבאים בשנה האחרונה? אם כן, באלו תחומים?

שינויים בתחומי החיים | לפי גיל

שינויים תעסוקתיים נרשמים בכלל קבוצות הגיל בשיעורים גבוהים ודומים (35%-40%). עם העלייה בגיל פוחתים השינויים בתחום ההשכלה ומתרבים בתחום ההורות.

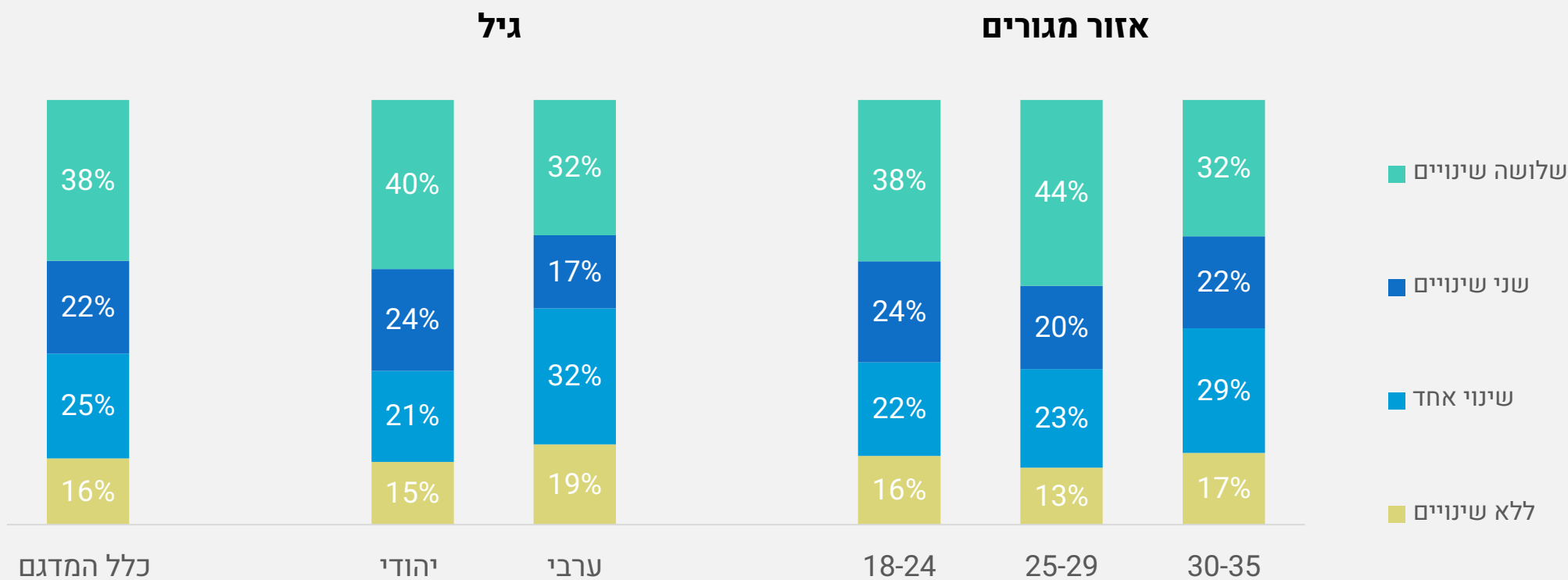

הבדל מובהק בין קבוצות הגיל ★

האם עברת שינוי באחד או יותר מתחומי החיים הבאים בשנה האחרונה? אם כן, באלו תחומים?

מספר השינויים בתחומי החיים

38% עברו שלושה שינויים בשנה האחרונה, 22% נוספים ציינו שעברו שני שינויים. יהודים חוו יותר שינויים בהשוואה לערבים, ומגיל 30 ומעלה נרשמת ירידה במספר השינויים.

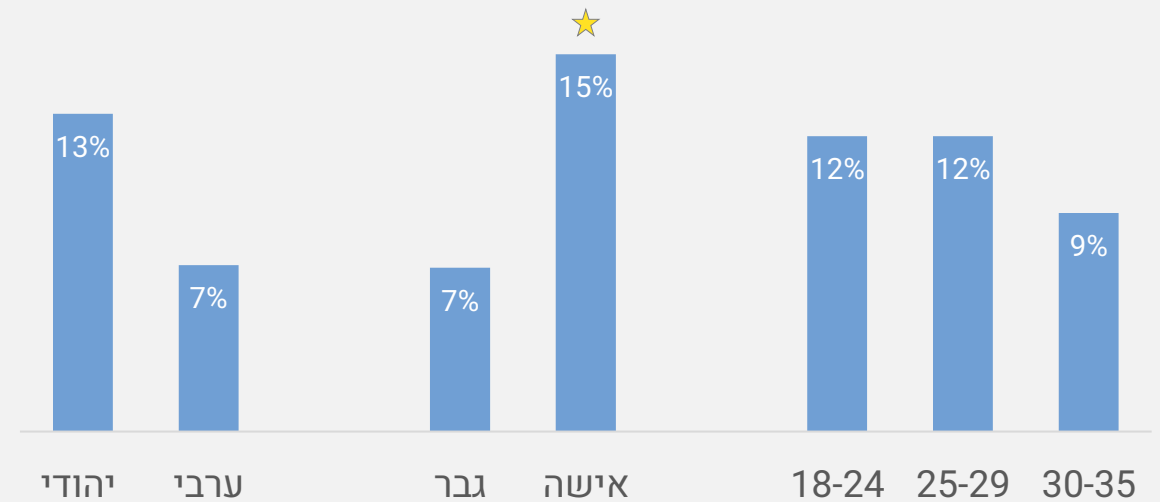
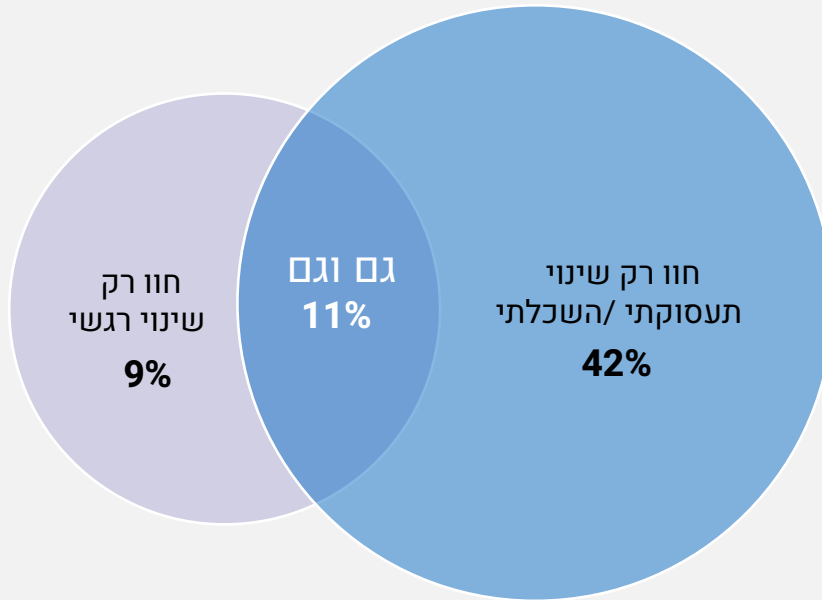

האם עברת שינוי באחד או יותר מתחומי החיים הבאים בשנה האחרונה? אם כן, באלו תחומים?

שינויים בתחום התעסוקה או ההשכלה ושינוי רגשי

53% חוו שינוי בתחום התעסוקה או ההשכלה, כש 11% חוו גם שינוי רגשי.
שיעור הנשים שחוו שינויים בשני תחומים אלו גבוה באופן מובהק בהשוואה לגברים.

חוו גם שינוי בתעסוקה/ ההשכלה וגם שינוי רגשי

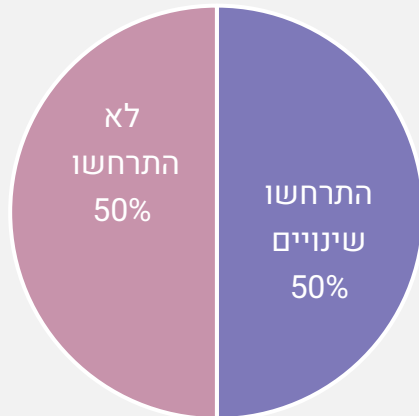
האם עברת שינוי באחד או יותר מתחומי החיים הבאים בשנה האחרונה? אם כן, באלו תחומים?

שינויים בתחום הלימודים והתעסוקה בזמן המלחמה

עבור מחצית מהצעירים במעגל העבודה חלו שינויים תעסוקתיים בעקבות המלחמה – 44% מכלל הצעירים.
43% מהלומדים חוו שינויים בלימודים, כשליש מהם שינו מוסד או תחום לימודים

תחום התעסוקה

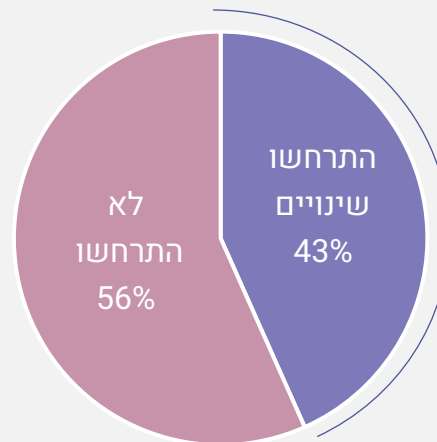
בקרוב עובדים בהווה או בעבר
N=466

הנתונים מתייחסים למשיבים שהיו או נמצאים כיום במעגל העבודה (89% מהמדגם)

תחום הלימודים

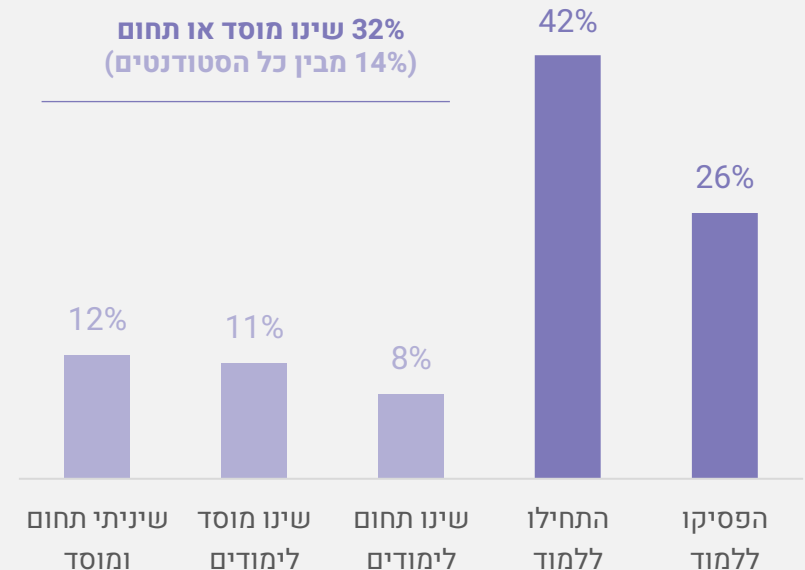
בקרוב סטודנטים
N=308

הנתונים מתייחסים למשיבים שלמדו בעבר או לומדים כיום (60% מהמדגם)

מהות השינוי הלימודי

בקרוב סטודנטים שחוו שינוי כלשהו
N=137

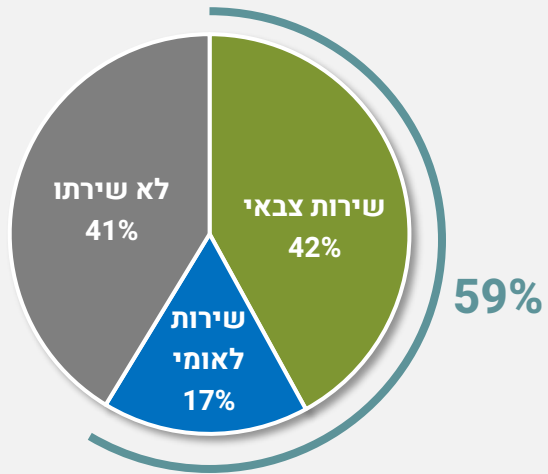

**האם במהלך המלחמה חלו שינויים במצב התעסוקתי שלך? (החלפת מקום עבודה, החלפת תחום עיסוק, אבטלה, שינוי תפקיד וכו')
האם התרחשו אצלך שינויים בתחום הלימודים בעקבות המלחמה?**

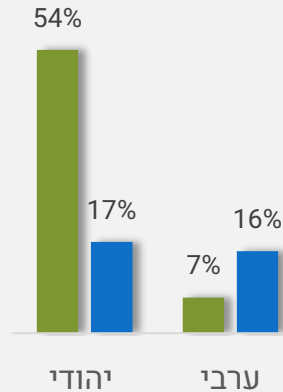
שירות צבאי

54% מהיהודים שירתו בצה"ל, ו-17% שירתו בשירות לאומי. במגזר הערבי שיעור הגיוס לצה"ל עומד על 7%-16% לשירות לאומי

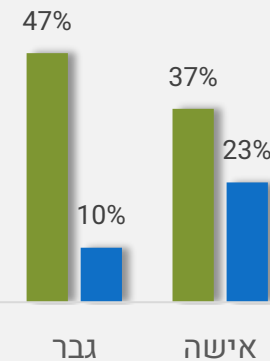
כלל המדגם

לפי מגזר

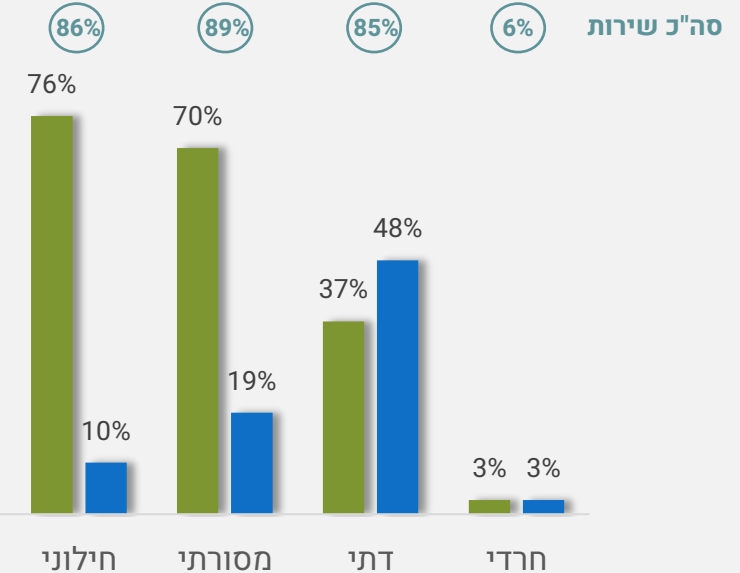

לפי מגדר

לפי רמת דתיות

יהודים בלבד

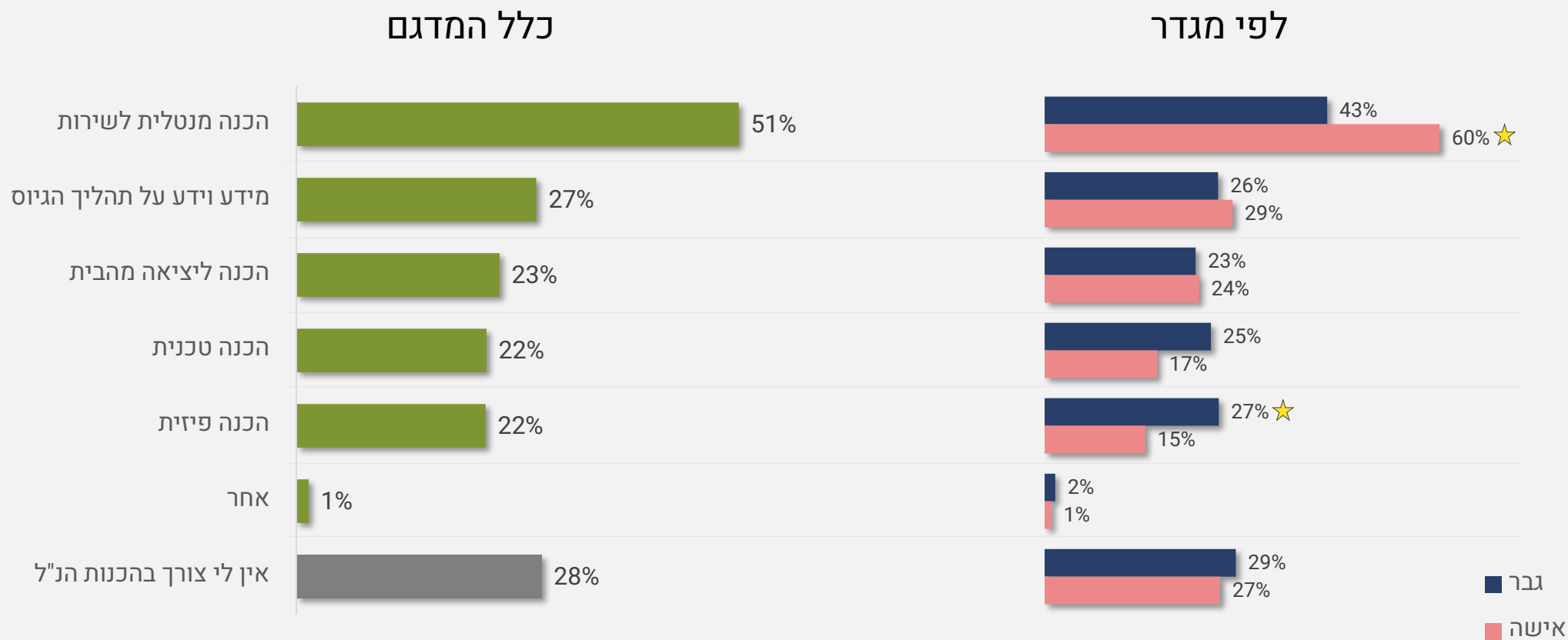

כ-79% מהנשים שירתו בשירות לאומי, 7% נוספות בשירות צבאי
כ-65% מהגברים שירתו בשירות צבאי, 19% נוספים בשירות לאומי

האם שירת שירות צבאי או לאומי?

הכנה לשירות הצבאי

הכנה מנטלית היא ההכנה הנחוצה עבור מחצית ממשרתי צה"ל. למרות שהכנה זו היא המבוקשת ביותר בקרב שני המינים, היא בולטת אך יותר בקרב הנשים. לעומת זאת, הכנה פיזית צוינה יותר בקרב גברים.

★ הבדל מובהק בין גברים לנשים

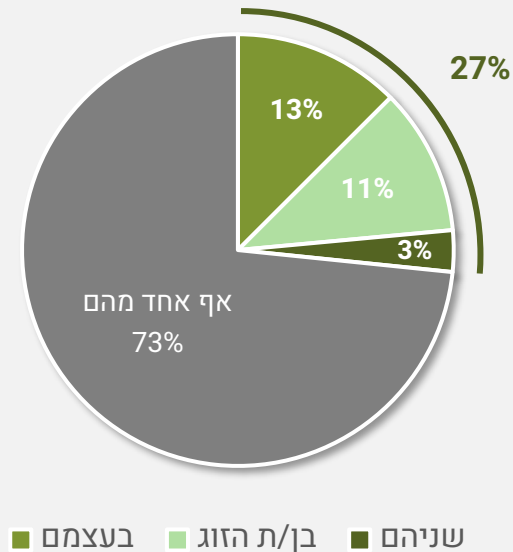
במבט לאחור - איזו הכנה לשירות היית רוצה לקבל והייתה עוזרת לך במהלכו?
משורתי / שירתו בצה"ל N=222

מילואים והשפעה על תחומי החיים

27% מהצעירים או בני זוגם שירתו במילואים לפחות 60 יום מאז אוקטובר 2023, ומתוכם 64% חוו פגיעה כלשהי – בעיקר במצב הרגשי, בתעסוקה או במצב הכלכלי.

שירות מילואים

לפחות 60 יום מאז ה-7.10

התחומים שנפגעו

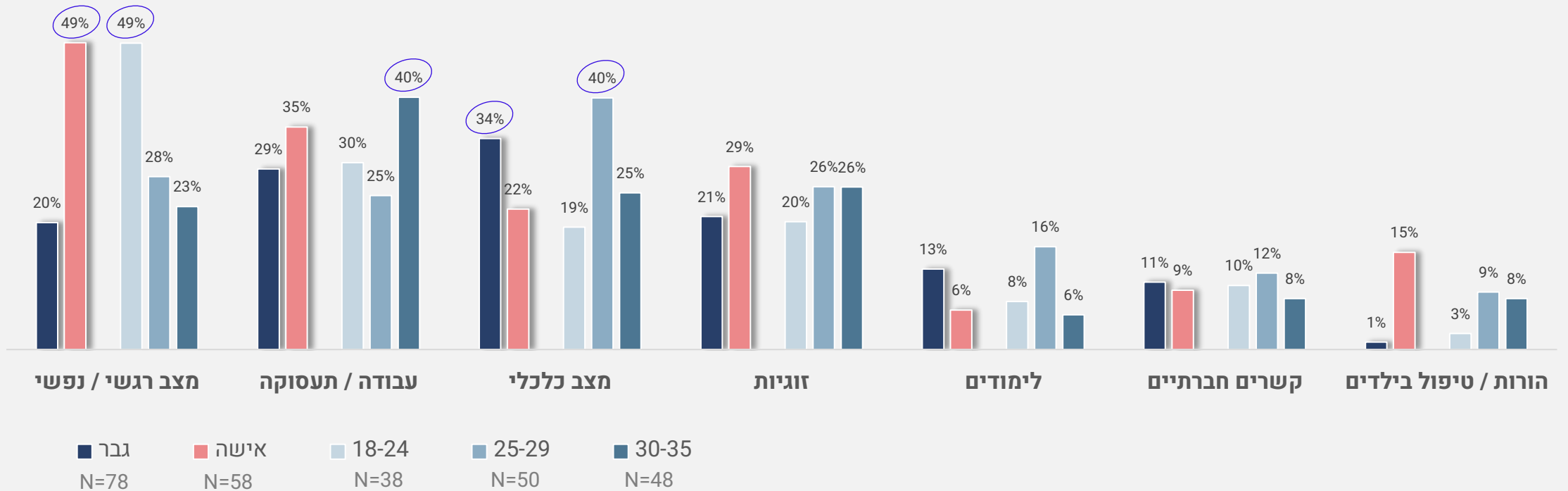
הם או בני זוגם שירתו/ה במילואים
N=136

האם אתה/ה או בן/ת הזוג שלך שירתם במילואים מאז שבעה באוקטובר לתקופה מצטברת של לפחות 60 יום?
(אם כן) **האם חווית פגיעה בתחום כלשהו בחיך עקב שירות המילואים שלך או של בן/בת הזוג מאז אוקטובר 2023?**
(אם כן) **באיזה תחום או תחומים חווית פגיעה?**

השפעת שירות המילואים על תחומי החיים | לפי מגדר ומין

הפגיעה המרכזית בקרב נשים ובני 18-24 היא במצב הרגשי. אצל גברים ובגילאים מבוגרים יותר הפגיעה בולטת בעיקר בעבודה ובמצב הכלכלי.

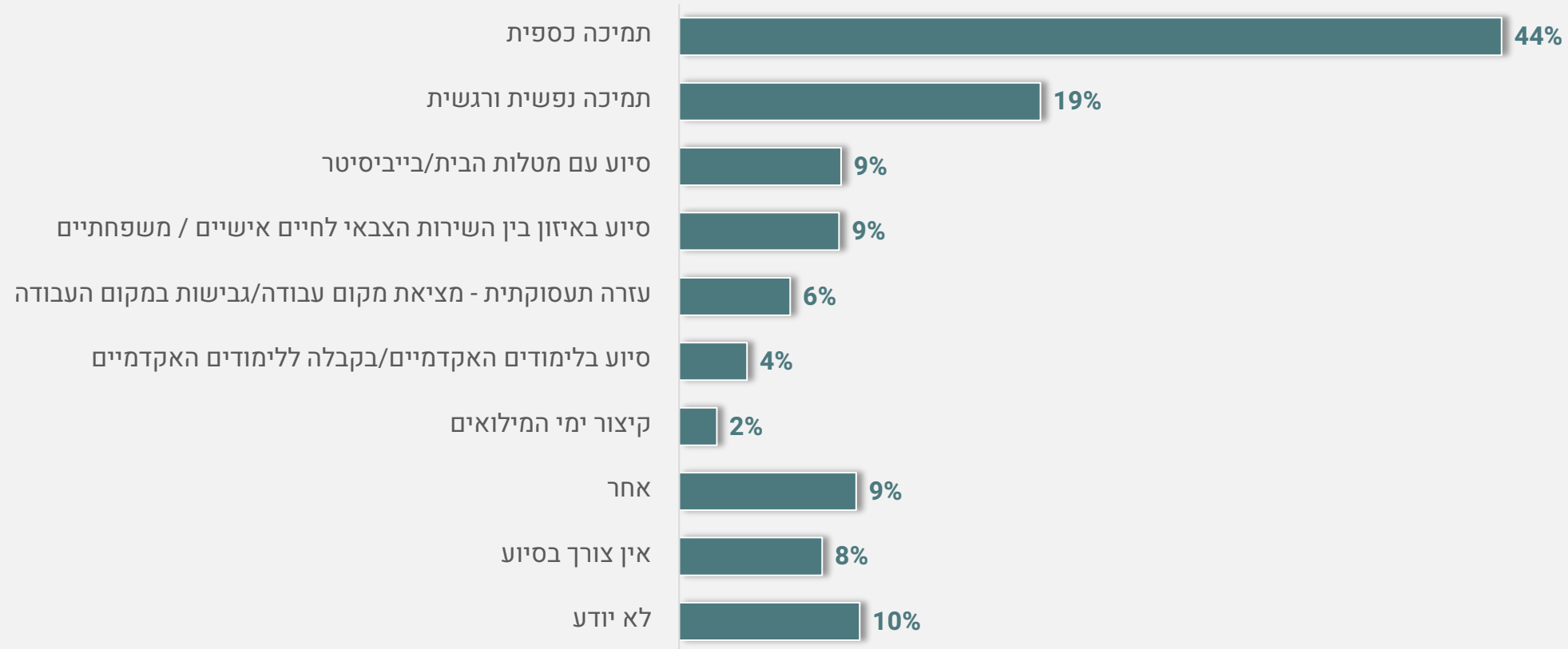
מסומנים הערכים הגדולים ביותר בכל קבוצה

יש להתייחס לממצאים אלו
בזהירות בשל גדלי התא הקטנים

האם חווית פגיעה בתחום כלשהו בחייך עקב שירות המילואים שלך או של בן/בת הזוג מאז אוקטובר 2023?
(אם כן) באיזה תחום או תחומים חווית פגיעה?

הצורך בסיוע למשרתי מילואים

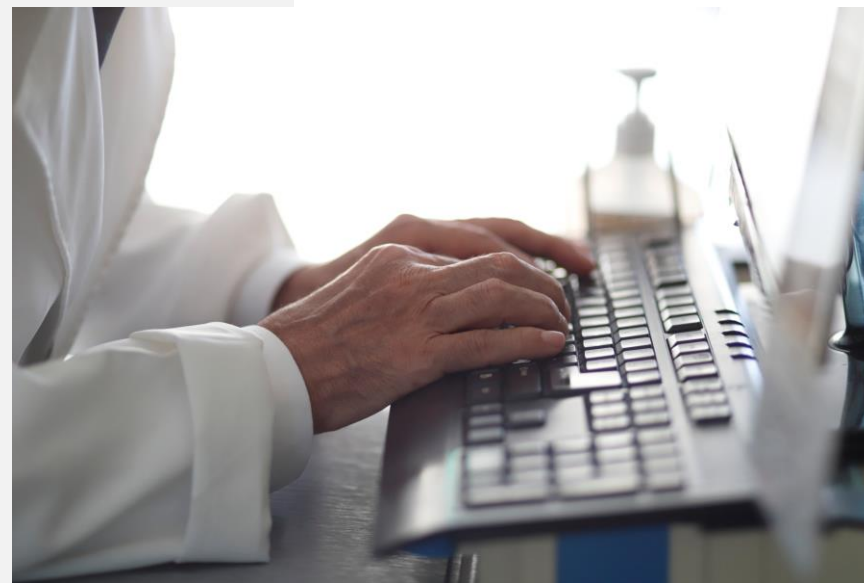
במידה ויהיה צורך בסבבי מילואים נוספים בשנים הקרובות סוג התמיכה המבוקש ביותר הוא כספי. תמיכה נפשית ורגשית הוא הסיוע הנדרש השני בגודלו.

בהנחה שסבבי מילואים תכופים יימשכו בשנים הקרובות, מהו הסיוע הנדרש לך או לבן/בת זוגך ביותר בזמן המילואים והחזרה לחיים האזרחיים?
הם או בני זוגם שירתו במילואים לפחות 60 יום, N= 136

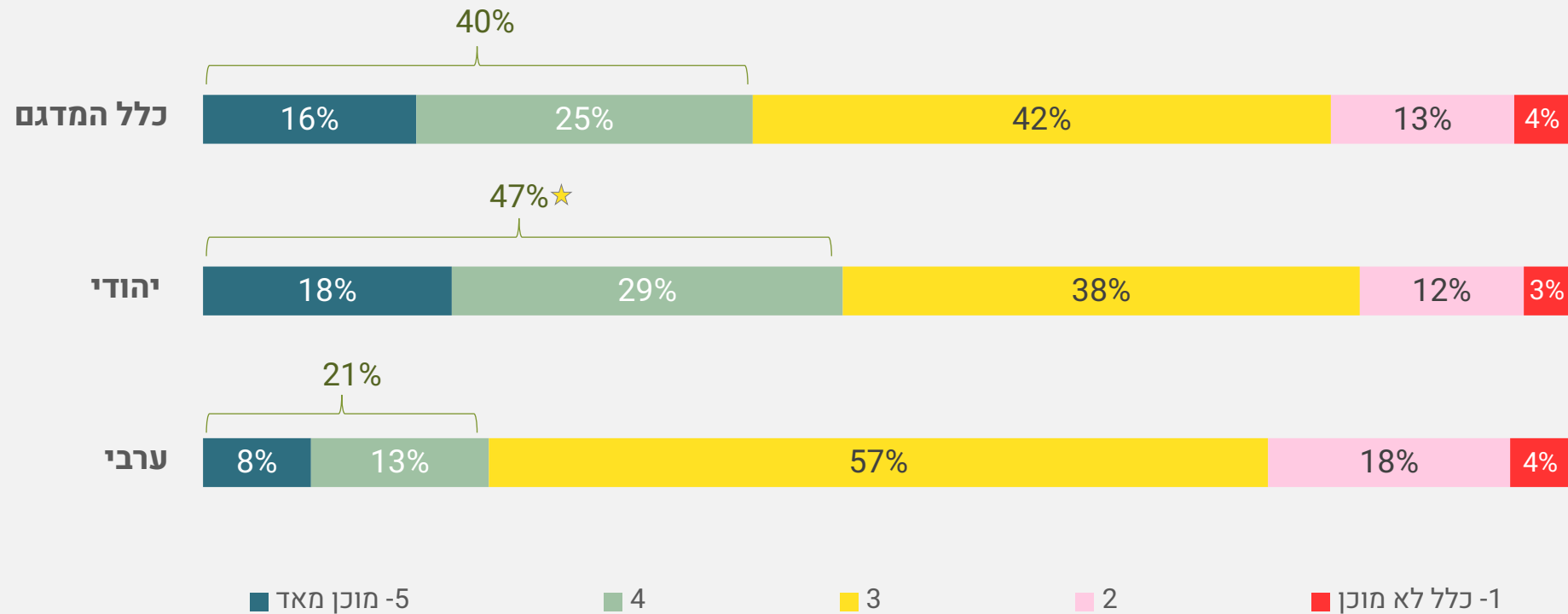
פרק ג

תעסוקה וקריירה

מוכנות לעתיד

40% מרגישים מוכנים או מוכנים מאד לעתידם כאנשים בוגרים, 42% ניטרליים, 17% לא מוכנים. ערבים נוטים להרגיש פחות מוכנים בהשוואה ליהודים.

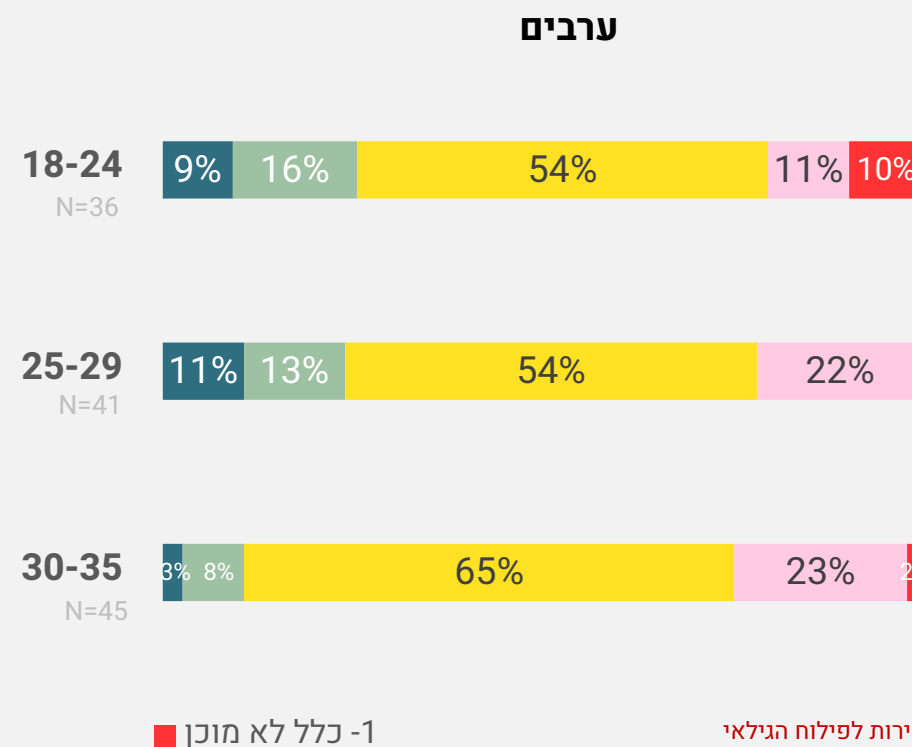
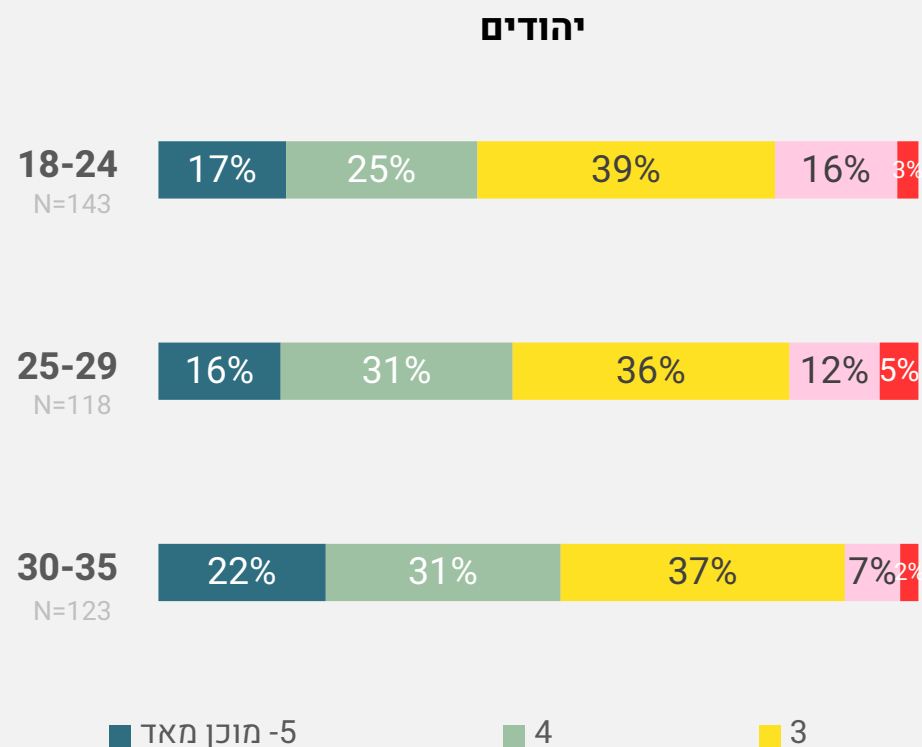

הבדל מובהק בין
יהודים לערבים ★

באיזו מידה אתה מרגיש מוכן לעתיד כאדם בוגר?

מוכנות לעתיד

מוכנות גבוהה יותר בגילים הבוגרים במגזר היהודי. מגמה זו לא נצפתה במגזר הערבי ואף ישנה אינדיקציה למוכנות נמוכה יותר בקבוצת הגיל הבוגרת.

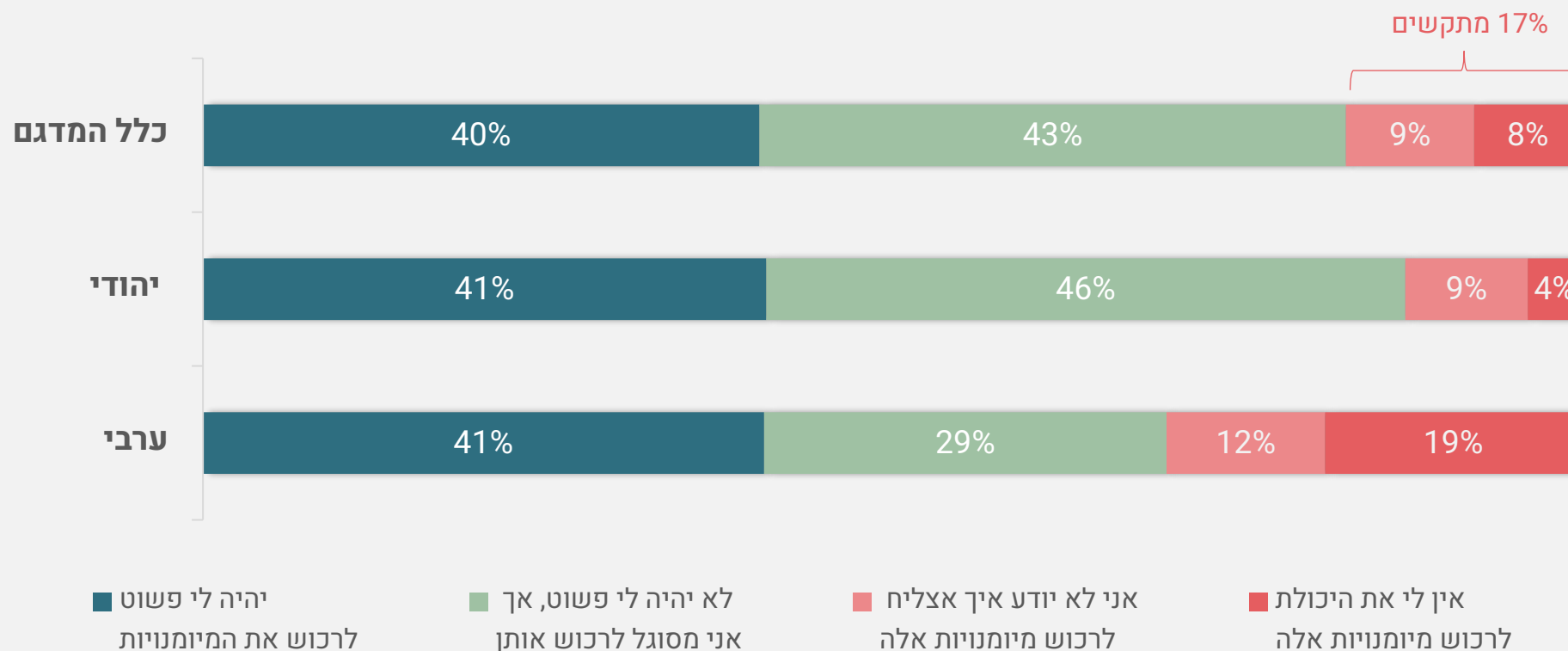

*יש להתייחס בזהירות לפילוח הגילאי במגזר הערבי, בשל גדלי תאים קטנים המובילים לטעות דגימה גבוהה.

באיזו מידה אתה מרגיש מוכן לעתיד כאדם בוגר?

מוכנות - מיומנויות רכות

40% ציינו שרכישת מיומנויות רכות תהיה פשוטה עבורם, ו-43% נוספים ציינו שיתקשו אך יצליחו בסופו של דבר. 17% ציינו שיתקשו בתחום זה, כשיותר צעירים במגזר הערבי דיווחו על קשיים ברכישת מיומנויות אלו.

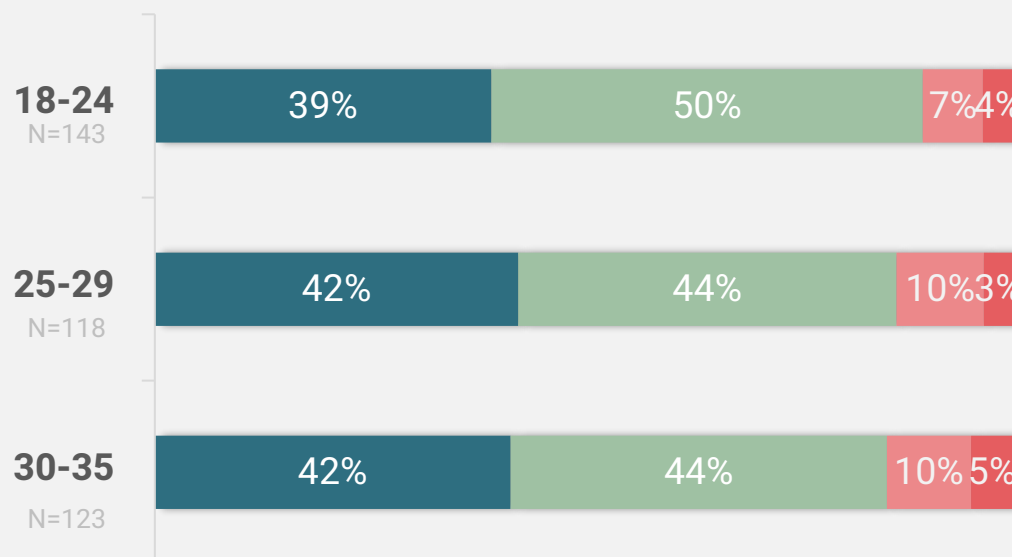

בעולם התעסוקה העתידי יידרשו מיומנויות של תקשורת בין אישית, יצירתיות, גמישות, ניהול עצמי, חוסן אישי, ניהול מו"מ. עד כמה אתה חושב שאתה מסוגל לרכוש מיומנויות אלה כיום?

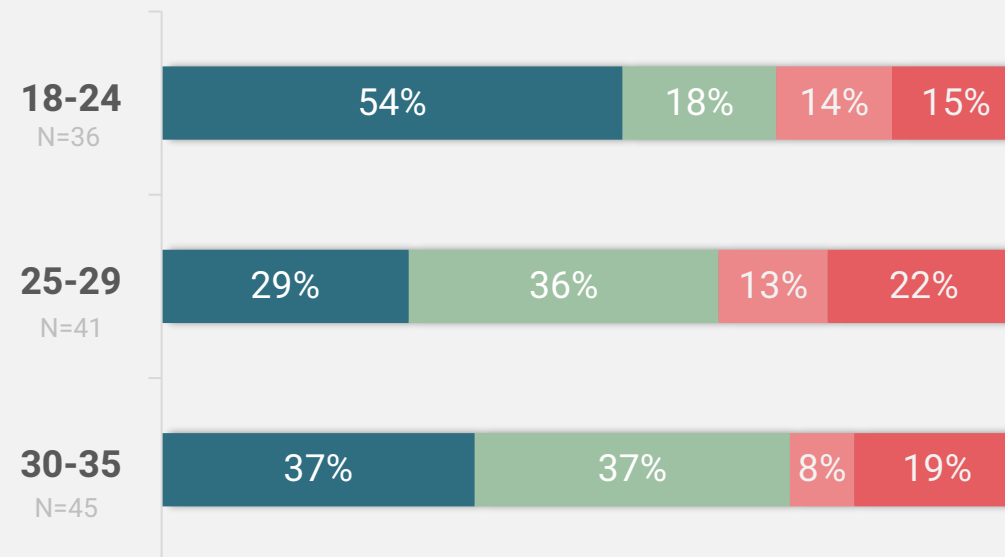
מוכנות - מיומנויות רכות

לא נמצאו הבדלים בין קבוצות הגיל במגזר היהודי. אינדקסיה למוכנות גבוהה יותר בקבוצת הגיל הצעירה במגזר הערבי.

יהודים

ערבים

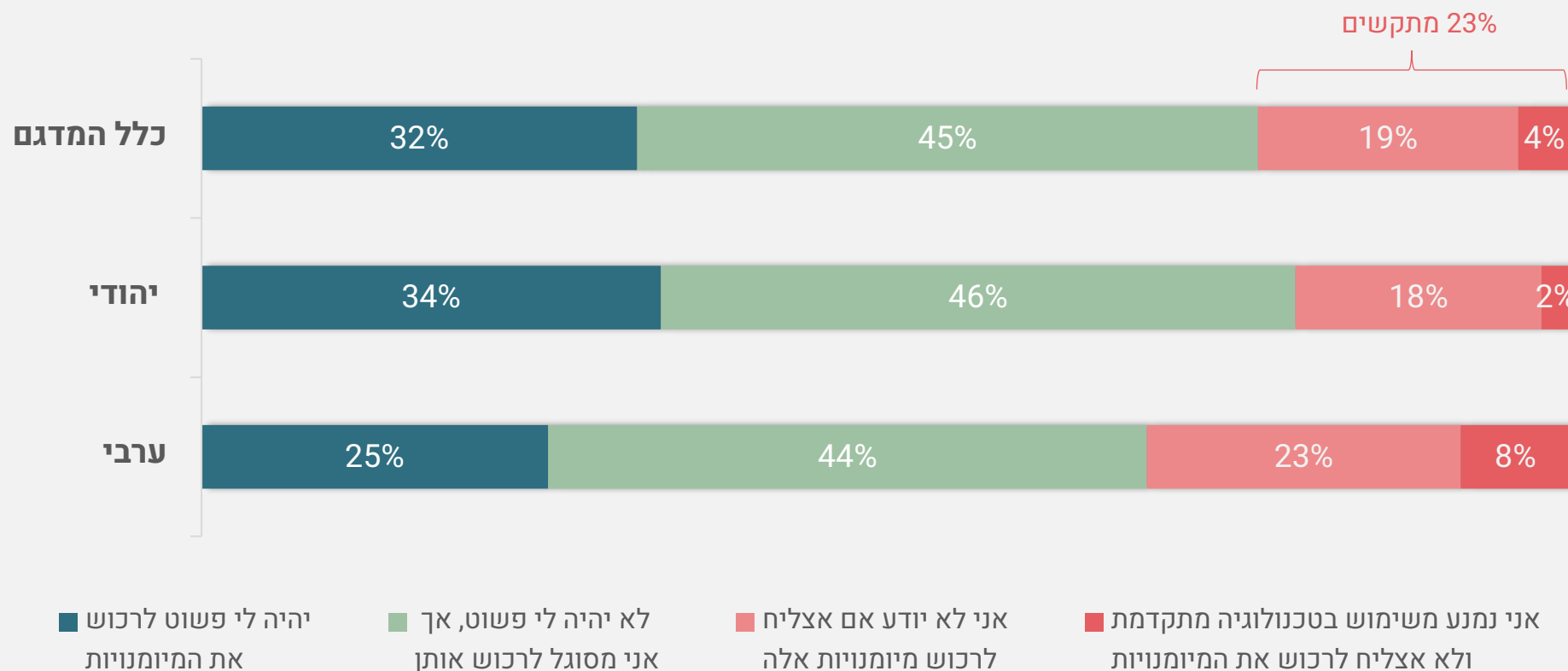
■ יהיה לי פשוט לרכוש את המיומנויות
■ לא יהיה לי פשוט, אך אני מסוגל לרכוש אותן
■ אני לא יודע איך אצליח לרכוש מיומנויות אלה
■ אין לי את היכולת לרכוש מיומנויות אלה

*יש להתייחס בזהירות לפילוח הגילאי במגזר הערבי, בשל גדלי תאים קטנים המובילים לטעות דגימה גבוהה.

בעולם התעסוקה העתידי יידרשו מיומנויות של תקשורת בין אישית, יצירתיות, גמישות, ניהול עצמי, חוסן אישי, ניהול מו"מ. עד כמה אתה חושב שאתה מסוגל לרכוש מיומנויות אלה כיום?

מוכנות - מיומנויות טכנולוגיות

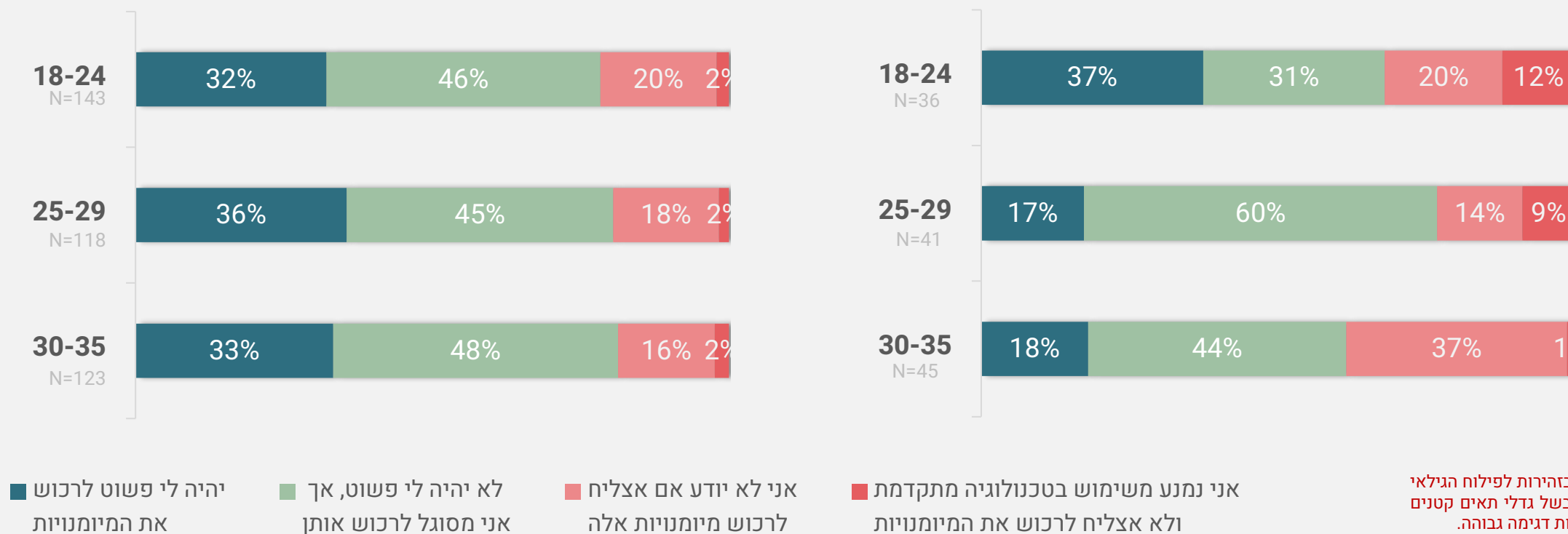
32% ציינו שרכישת מיומנויות טכנולוגיות מתקדמות תהיה פשוטה עבורם, ו-43% נוספים ציינו שיתקשו אך יצליחו בסופו של דבר. צעירים במגזר הערבי פחות בטוחים ביכולותיהם לרכוש מיומנויות אלו.

בעולם התעסוקה העתידי יידרשו מיומנויות טכנולוגיות מתקדמות (כגון תכנות, רובוטיקה ושימוש מתקדם בבינה מלאכותית). עד כמה אתה חושב שיש לך את היכולת לרכוש מיומנויות אלה?

מוכנות - מיומנויות טכנולוגיות

ללא הבדלים משמעותיים במגזר היהודי. אינדיקציה למוכנות גבוהה יותר בקבוצת הגיל הצעירה במגזר הערבי.

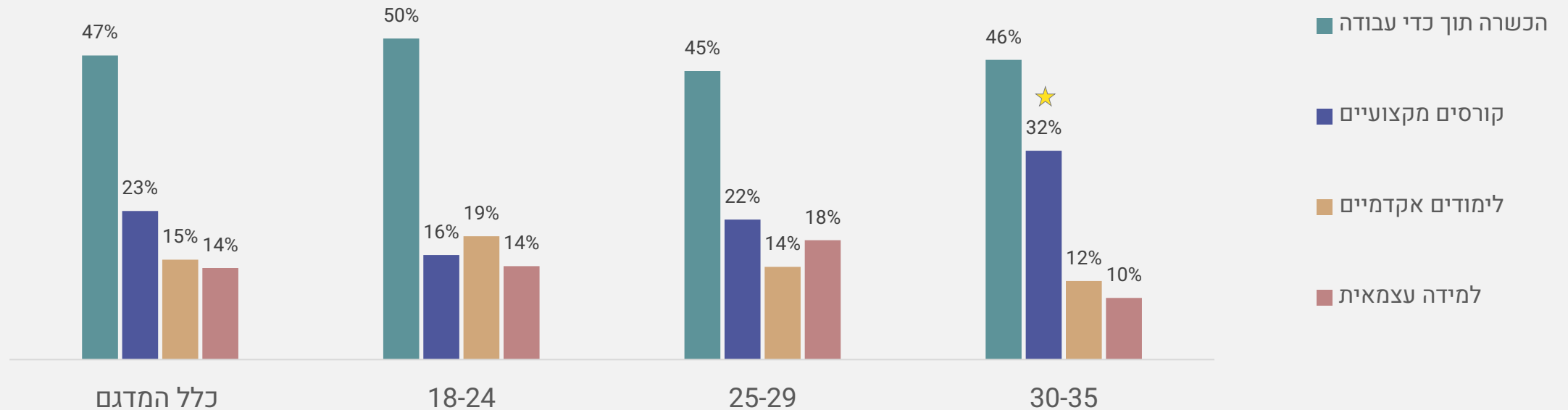

*יש להתייחס בזהירות לפילוח הגילאי במגזר הערבי, בשל גדלי תאים קטנים המובילים לטעות דגימה גבוהה.

בעולם התעסוקה העתידי יידרשו מיומנויות טכנולוגיות מתקדמות (כגון תכנות, רובוטיקה ושימוש מתקדם בבינה מלאכותית). עד כמה אתה חושב שיש לך את היכולת לרכוש מיומנויות אלה?

העדפה לרכישת מיומנויות

הכשרה תוך כדי עבודה היא הדרך המועדפת לרכישת מיומנויות בקרב כלל הקבוצות. שיעור המעדיפים קורסים מקצועיים עולה עם הגיל.

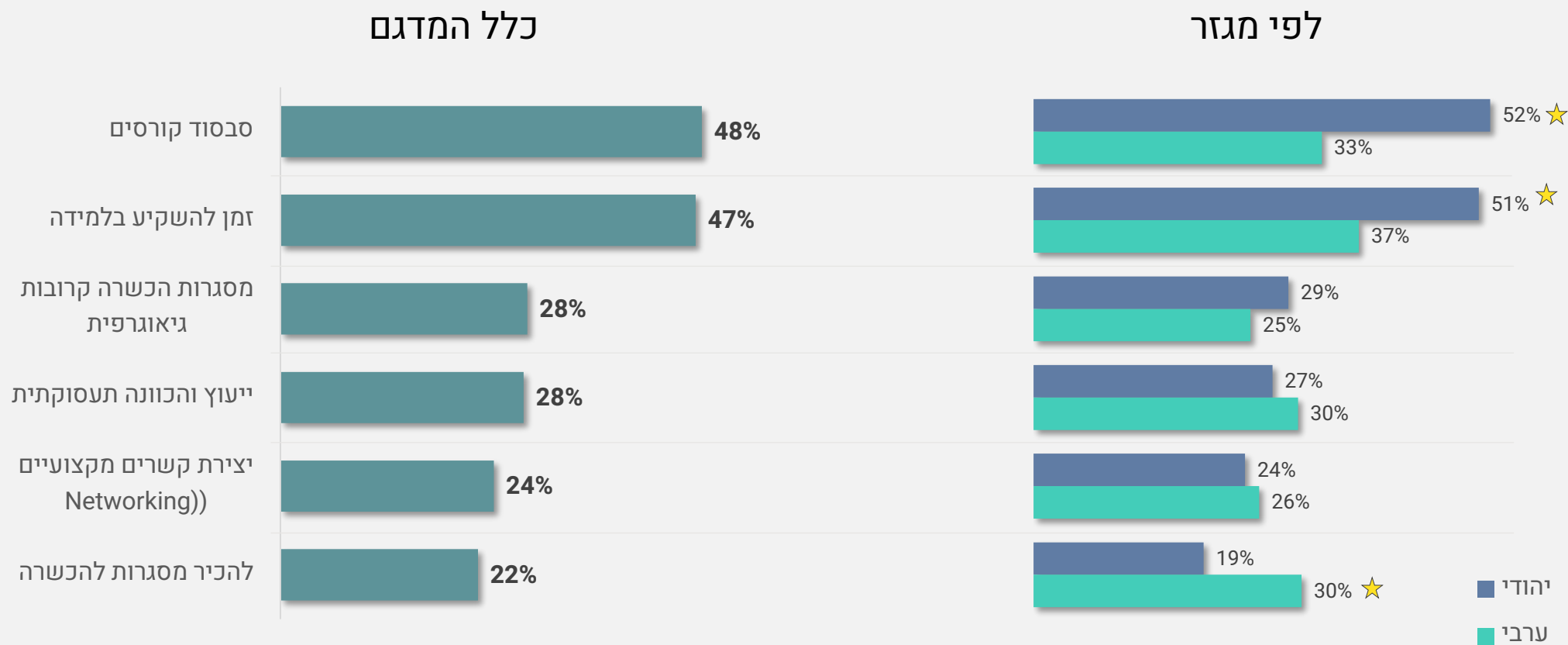
דרך אחרת: >1%

הבדל מובהק בין קבוצות הגיל ★

מהי הדרך המועדפת עליך לרכישת מיומנויות חדשות לקראת או במהלך הקריירה שלך?

סיוע בהתפתחות מקצועית

שני הגורמים שיסייעו להתפתחות מקצועית של צעירים הם סבסוד קורסים וזמן להשקעה בלימודים – נושאים שצוינו בשיעור גבוה יותר במגזר היהודי. במגזר הערבי הדגישו בשיעור גבוה יותר בהשוואה למגזר היהודי את החשיבות של היכרות עם מסגרות הכשרה.

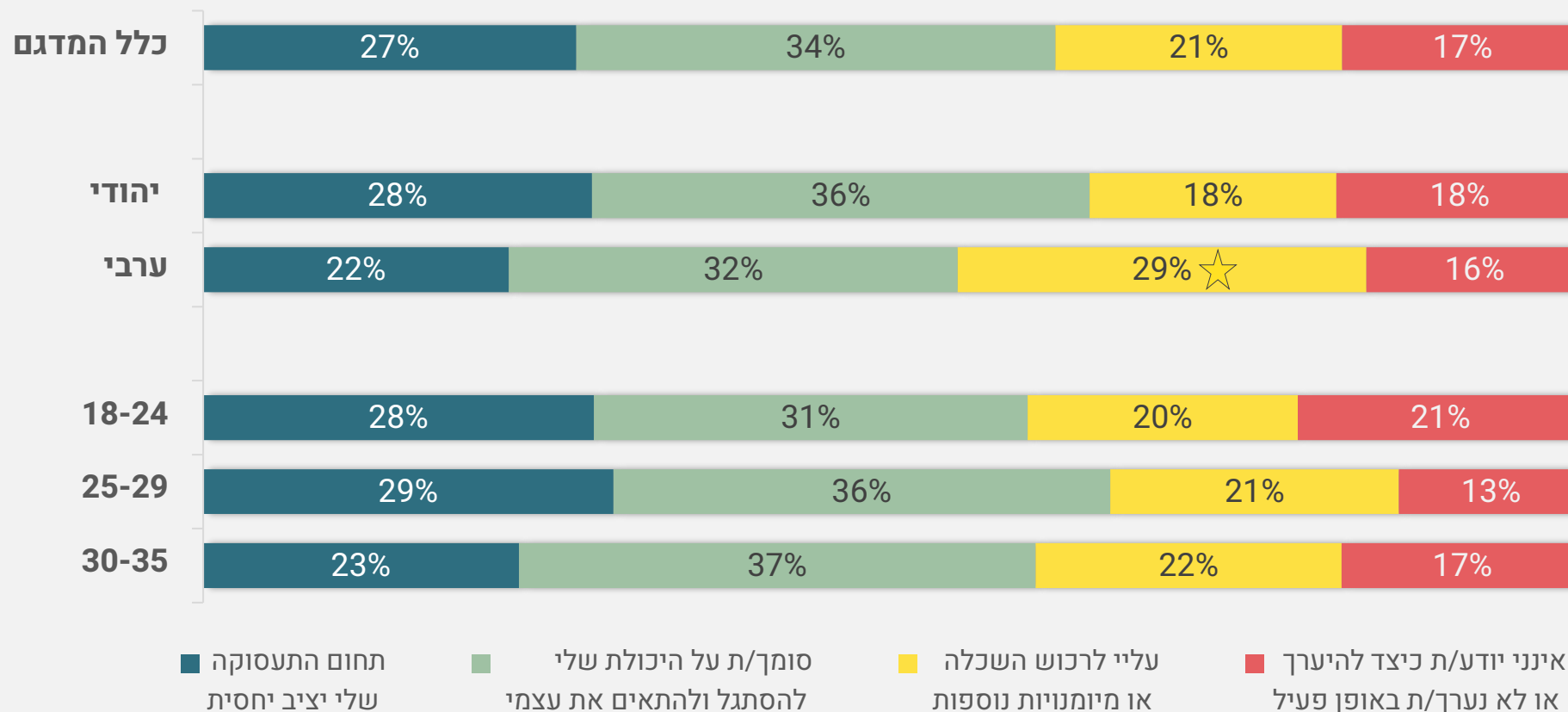

★ הבדל מובהק בין ערבים ליהודים

מה הדבר שהכי יכול לעזור לך להתפתח מקצועית?

שינויים בתחום התעסוקה

17% לא יודעים כיצד להיערך או שלא ייערכו לשינויים בתחום התעסוקה, ו-21% נוספים ציינו כי הם מבינים שעליהם לרכוש השכלה ומיומנויות נוספות כדי להתאים את עצמם.

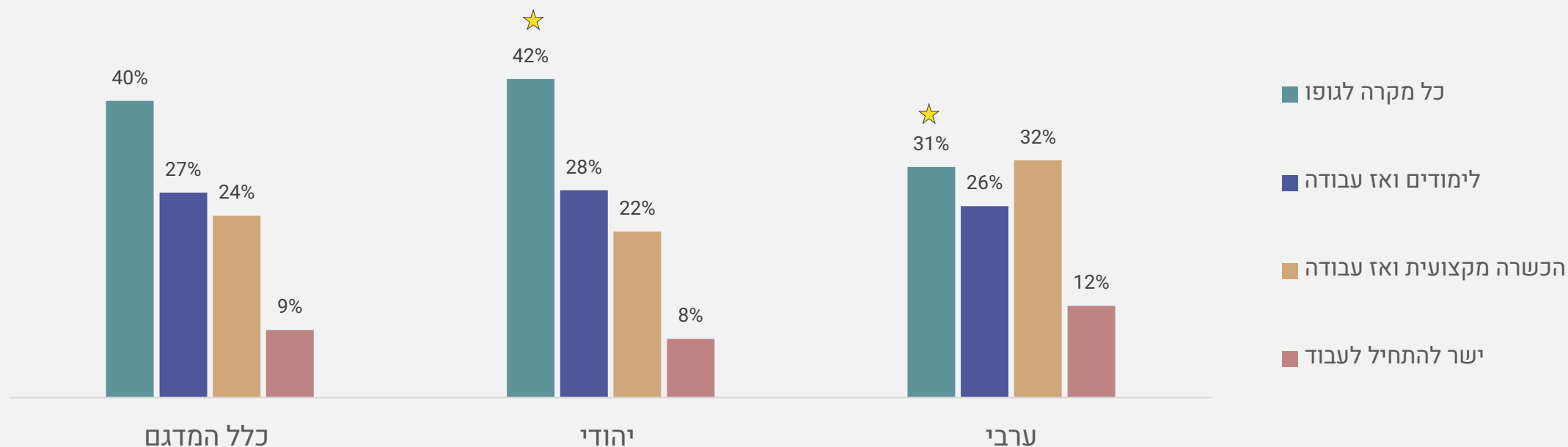

הבדל מובהק בין ערבים ליהודים ★

שוק התעסוקה צפוי לעבור שינויים משמעותיים בשנים הקרובות (אוטומציה, שינוי במקצועות נדרשים וכו'). כיצד את/ה נערך/ת לשינויים אלו?

בניית קריירה

40% ציינו שאין דרך מיטבית לבניית קריירה ושכל מקרה לגופו. יותר צעירים מהמגזר היהודי מעדיפים לימודים לקראת עבודה, בעוד שבמגזר הערבי מעדיפים הכשרה מקצועית בשיעור גבוה יותר.

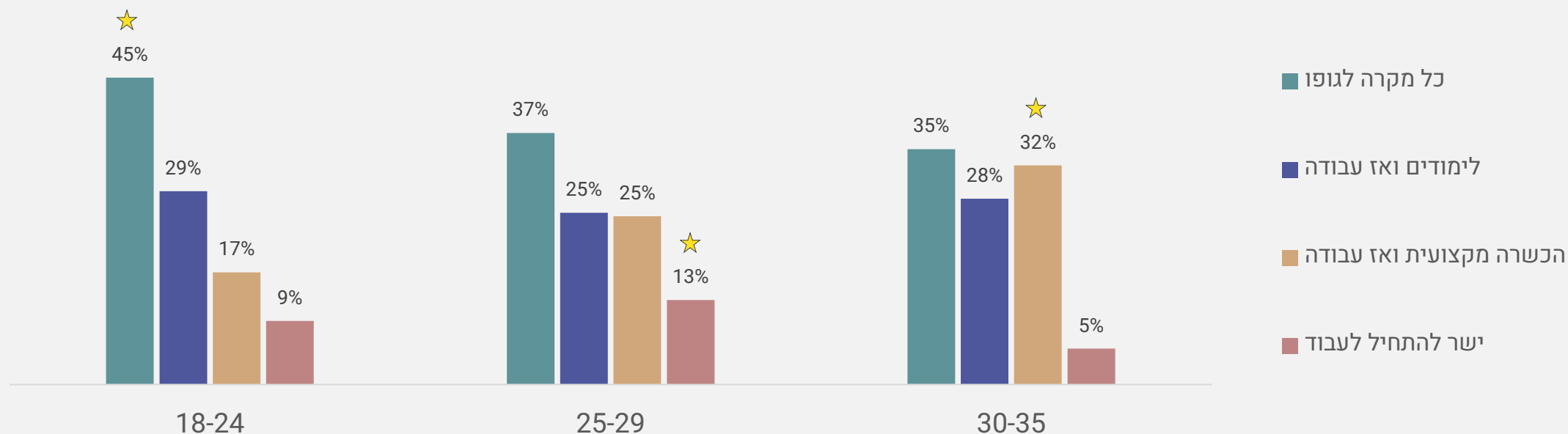

★ הבדל מובהק בין יהודים לערבים

כיצד היית ממליץ לצעיר לבנות את הקריירה שלו כדי שיגיע למקום מיטיב בעוד 20 שנה?

בניית קריירה | לפי גיל

קיים קשר בין גיל לדרך המיטבית לבניית קריירה: עם העלייה בגיל עולה שיעור הממליצים על הכשרה מקצועית לקראת העבודה.

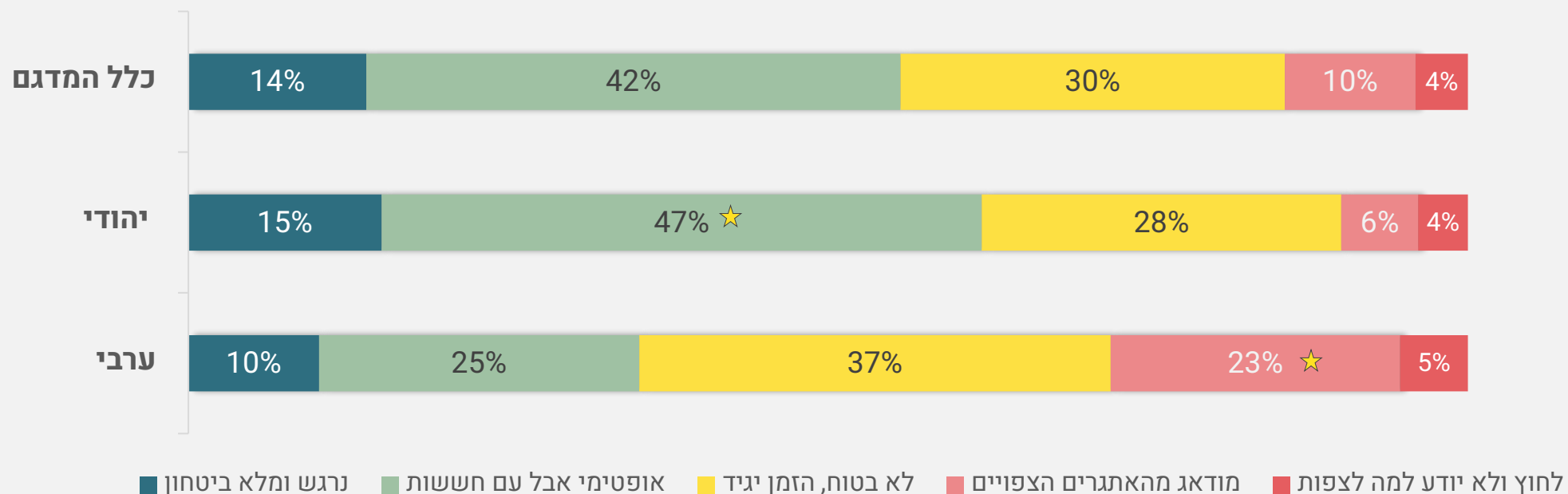

הבדל מובהק בין
קבוצות הגיל ★

כיצד היית ממליץ לצעיר לבנות את הקריירה שלו כדי שיגיע למקום מיטיב בעוד 20 שנה?

תפיסות לגבי העתיד התעסוקתי

רק 14% בטוחים בעצמם לגבי העתיד התעסוקתי שלהם, 42% אופטימיים אך גם חוששים, 14% ציינו כי הם מודאגים או לחוצים מכך עם פער משמעותי בין ערבים (28% מודאגים/לחוצים) ליהודים (10% מודאגים/לחוצים)

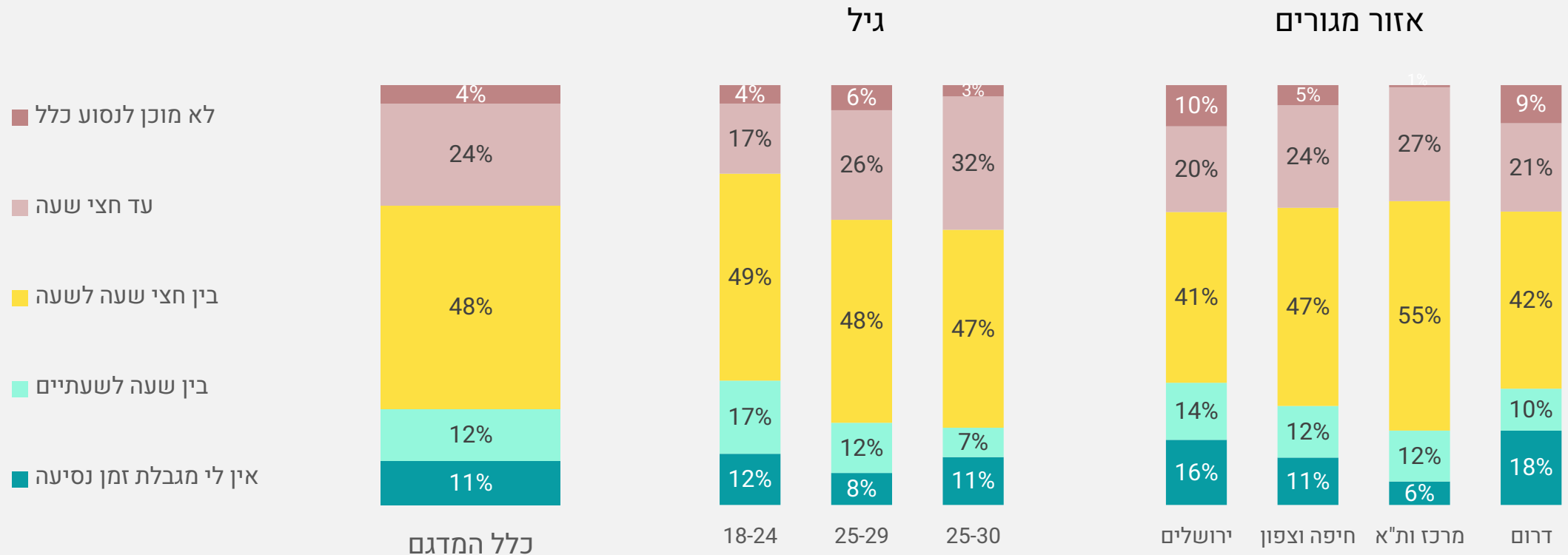

הבדל מובהק בין
ערבים ליהודים ★

מה מתאר בצורה הטובה ביותר את יחסך לעתיד התעסוקתי שלך?

מוכנות לנסוע לעבוד במקום איכותי

כממחצית מוכנים לנסוע בין חצי שעה לשעה לעבודה במשרה איכותית. גילאי 18-24 נוטים להסכים לנסיעות ארוכות יותר בהשוואה לגילאים מבוגרים, כמו גם תושבי ירושלים והדרום בהשוואה למרכז ותל אביב.

כמה היית מוכן לנסוע כדי לעבוד במקום תעסוקה איכותי שהולם את ההשכלה והיכולות שלך?

תודה

